

PEDAGÓGIAI PROGRAM

ELFOGADTA

**A SZENT LÁSZLÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLAT**

NEVELŐTESTÜLETE

2010. év október hó 29. napján.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ.....	3
INTÉZMÉNYÜNKRŐL.....	4
I. RÉSZ.....	7
NEVELÉSI PROGRAM.....	7
PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK.....	8
AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.....	12
A nem szakrendszerű oktatás megszervezése.....	15
A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....	20
A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	23
A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK.....	25
A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek.....	29
A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	31
A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	33
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése.....	35
A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek.....	36
A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES, A NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE.....	37
A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, továbbfejlesztésének lehetőségei.....	39
ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM.....	41
ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM.....	47
II. RÉSZ.....	59
HELYI TANTERV.....	59
AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK, KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK, EZEK ÓRASZÁMAI, AZ ELŐÍRT TANANYAG ÉS KÖVETELMÉNYEK.....	60
A nem szakrendszerű oktatás az 5-6. évfolyamon.....	67
A TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	71
A MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉS FELTÉTELEI.....	72
AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ELVEI.....	73
A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE.....	73
AZ OTTHONI (NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA.....	81
Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja.....	81
A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE.....	100
A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE.....	111
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK.....	122
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA.....	124

BEVEZETŐ

Pedagógiai programunk a 2004. évben módosított és a 2004/2005. tanévben - az 1. osztálytól felmenő rendszerben - életbe lépett pedagógiai programunk átdolgozása.

A felülvizsgálat a Köznevelési törvény változásai és a Nemzeti alaptanterv változásai (202/2007. (VII.31.) Korm. rend.) miatt vált szükségessé.

A módosítások okai (kutatások szerint):

- a diákok jelentős része nem jól érti az olvasott szöveget, nem tudja megfelelően hasznosítani a matematikai és természettudományos ismereteit,
- az iskolarendszer jelenlegi formájában inkább növeli a diákok otthonról hozott hátrányos helyzetéből fakadó problémáit,
- jelentős elmaradásunk az idegen nyelv és informatikai ismeretek terén.

A módosítások célja többek között:

a köznevelés hatékonyabb megszervezése
az esélyegyenlőség növelése
minőség fokozottabb ellenőrzése és jutalmazása.

A kiemelt fejlesztési feladatok:

- Énkép, önismeret
- Hon- és népismeret
- Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra
- Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Gazdasági nevelés
- Környezettudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása
- Testi és lelki egészség
- Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A Pedagógiai Program elkészítésénél figyelembe vettük a helyi társadalmi sajátosságokat és az Önkormányzat Oktatáspolitikai Intézkedési Terv iránymutatásait.

A program újabb felülvizsgálata és átdolgozása a köznevelési törvényt módosító 2010. évi LXXI. törvényben foglalt változások miatt vált szükségessé.

Az iskola a hagyományos osztályozásra kíván áttérni második osztály év végétől.

A Szent László Általános Iskola és Pedagógiai Szakszolgálat értékes hagyományaira építve, széles tevékenységkínálattal, a gyerekek sokoldalú fejlesztésével és a fenntarthatóság pedagógiájának felhasználásával törekszik a kor kihívásainak megfelelni.

Mottó: "Az iskola dolga,
 hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
 hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
 hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömére
 és az alkotás izgalmára,
 hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk,
 és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."
 (Szent-Györgyi Albert)

INTÉZMÉNYÜNKRŐL

Intézményünk két önálló szervezeti egységből áll:

Általános Iskola

Pedagógiai Szakszolgálat

A két intézményegység szorosan együttműködik, pedagógiai céljaink elérése érdekében.

Iskolánk a falu egyetlen általános iskolája, melybe minden állandó lakosú és tartózkodási hellyel rendelkező gyermeket felvesszünk. Ez a tény nagymértékben meghatározza tanulóink összetételét, a családi háttér alapján azokat a szociokulturális jellemzőket, amelyek befolyásolják pedagógiai munkánkat.

Vannak az átlagosnál magasabb színvonalú szociokulturális háttérrel rendelkezők, melynek következtében magasak a szülői elvárások. Ugyanakkor tanulóink, tanuló-csoportjaink egy részének családi háttere sajnos a mai magyar társadalmi valóság összes negatívumával (gazdasági, megélhetési nehézségek, munkanélküliség, alkoholizmus) rendelkezik. E hatások tükröződhetnek a gyermekek lehetőségeiben, teljesítményeiben, valamint viselkedési és beszédkulturájukban egyaránt. Ők az átlagosnál is nagyobb odafigyelést, törődést, türelmet és szeretetet igényelnek. Iskolánknak ezt a problémát is kezelnie kell, s az iskola és pedagógiai szakszolgálat nevelői és pszichológusa jó pedagógiai érzékkel és empátiás képességekkel igyekeznek szorosan együttműködve a nem kívánatos környezeti hatások, a kedvezőtlen személyiségvonások ellenére a gyermekekben lévő lehetőségeket feltárni, szükség esetén biztosítani számukra a különleges gondozást.

Iskolánk pedagógiai törekvéseit a személyiség sokoldalú fejlesztése, a kompetenciák kialakítása és a tanulók teljesítményre való ösztönzése határozza meg.

A kreatív tevékenység előtérbe állítása, az önálló tanulási technikák elsajátíttatása a maradandó tudás elérését célozza. Mindennapi tevékenységünkben a minőségi és hatékonysági szempontokat igyekszünk érvényesíteni.

Intézményünk legfontosabb jellemzői (specifikumai):

Általános iskola

- Különös figyelmet fordítunk a hagyományok ápolására, hagyományőrzésre (hon- és népismeret, néptánc tanítása)
- Az alsó tagozatunkon az oktatás-nevelés párhuzamosan hagyományos rendszerű és iskolaotthonos formában működik,
- Két idegen nyelvet oktatunk, angolt és németet.
Felmenő rendszerben első osztálytól az idegen nyelv oktatását a választható órakeret terhére.
Negyedik osztálytól emeltszintű idegen nyelv oktatást biztosítunk.
- 5. és 6. évfolyamon a törvényi rendelkezések szerint az órák egy részében nem szakrendszerű keretek között folyik az oktatás.
- Hatodik osztálytól a magyar és matematika tantárgyak tanítását nívósztintes (haladók, közepesek, gyengék). csoportbontásban biztosítjuk.

Pedagógiai szakszolgálat

- Az óvodai ellátás során a szakszolgálat munkatársai hangsúlyt fektetnek a prevencióra, a tanulási nehézségek, zavarok és a tanulási akadályozottság kialakulásának megelőzésére
- Az iskoláskorú gyerekeknél a korrekciót végzik a fejlesztő illetve a (re)habilitációs célú foglalkozások keretében.
- A problémák felismerése érdekében rendszeresen vizsgálatokat, szűréseket végeznek.
- Segítik a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelését és oktatását.
- Biztosítják az SNI tanulók megfelelő integrált oktatását.
- A pedagógus, gyógypedagógus – pszichológus, fejlesztőpedagógus együttműködése során kialakuló team munka lehetővé teszi az egyéni bánásmód elvének megvalósulását, az egyéni képességekhez való igazodás és az egyéni ütemben való haladás lehetőségét az érintett gyermekcsoport számára.

Az általános iskola feladat-ellátási kötelezettsége Mogyoród nagyközség közigazgatási területén lakó vagy tartózkodó tanköteles gyermekek nevelésére és oktatására terjed ki. Ezt meghaladóan üres férőhelyeivel a szabad iskolaválasztás lehetőségét szolgálja.

Pedagógiai szakszolgálatunk feladat-ellátási kötelezettsége Mogyoród nagyközség önkormányzati és egyházi fenntartású intézményeibe járó gyerekek ellátására terjed ki.

I. rész

NEVELÉSI PROGRAM

PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

- nevelőtestületünk pedagógiai hitvallása -

A mogyoródi Szent László Általános Iskola és Pedagógiai Szakszolgálat pedagógusai mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

1. Olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
 - tanuló és tanuló,
 - tanuló és nevelő,
 - szülő és nevelő,
 - nevelő és nevelő között.

2. Intézményünkben a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink **szellemileg, erkölcsileg** és **testileg** egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,

- az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák, az egyéni tanulás módszereit,
- szeretnék elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
- az SNI gyermekek együttnevelése során a gyermekek fiatal koruktól megtanulják elfogadni az egyéni különbségeket, gyakorolják a segítségadást, megalapozódik a mások iránti felelősségérzet, az empátia, a figyelmesség és a gondoskodás,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományos kompetencia
- Digitális kompetencia
- A hatékony, önálló tanulás
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

3. Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltságok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében. Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint községünk érdeklődő polgárai, rendszeresen informáljuk a helyi sajtóorgánumokat az iskola életéről, rendezvényeiről, terveiről,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a községünkben található óvodákkal és közművelődési intézményekkel,
- testvériskolai kapcsolatot alakítunk ki bel- és külföldi általános iskolákkal,

- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle községi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett községi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.
4. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:
- humánus,
 - erkölcsös,
 - fegyelmezett,
 - művelt,
 - kötelességtudó,
 - érdeklődő, nyitott,
 - kreatív, alkotó,
 - becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
 - képes a problémák érzékelésére és megoldására,
 - gyakorlatias,
 - képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
 - jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
 - van elképzelése a jövőjét illetően,
 - becsüli a tudást,
 - öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
 - ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
 - képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
 - tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
 - képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
 - a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
 - ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
 - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
 - a természet, a környezet értékeit,
 - más népek értékeit, hagyományait,
 - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
 - a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
 - ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
 - ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
 - ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
 - viselkedése udvarias,
 - beszéde kulturált,
 - társaival együttműködik,
 - szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
 - képes szeretetet adni és kapni,

- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Az általános iskolában és a pedagógiai szakszolgálatban folyó nevelő-oktató munkánk célja, hogy

- igyekezzon megelőzni már az óvodában a későbbi tanulási nehézségek kialakulását, végezzen prevenciót,
- továbbfejlesszük az iskolába lépő gyermekekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot;
- elismertessük a tudást, mint értéket;
- a készségeket a tanulók egyéni adottságaihoz mérten maximálisan fejlesszük;
- a családi nevelésre is építve, a szülői házzal szoros kapcsolatot tartva a pozitív személyiségjegyeket megőrizzük, fejlesszük;
- teret adjunk a gyermekek mozgás- és játék iránti vágyának.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselte váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség, tolerancia.
5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

7. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
9. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
10. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Az első osztályban a beszoktatás időszakában (2 hónap) a tanítók célirányos, türelmes munkával ismertetik meg a tanulókkal az iskolai élet rendjét.

Az alsó tagozaton 1 osztálytól az angol és a német nyelvet oktatjuk, ezek egyikét választhatja a tanuló. Negyedik osztálytól heti öt órában tanulják a tagozaton az idegen nyelvet a tanulók, de kellő számú érdeklődő számára más idegen nyelv tanulásának lehetőségét is megteremtjük (szülői kérésre önköltséges tanfolyamon).

Az alsó tagozaton a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket, közvetítünk, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesztünk.

A felső tagozaton folytatjuk és erősítjük az alsó tagozat nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában figyelembe vesszük, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiaileg elkülöníthető periódusra tagolódik

- a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalataikhoz
- a 13-14 éves kortól a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi- és elemző gondolkodás

Az 5. és 6. évfolyamon ezért az órák bizonyos részében a nem szakrendszerű oktatás keretében folytatjuk a tanulók fejlesztését.

Az SNI tanulóknak biztosítjuk a különleges gondozás megvalósulását, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az esélyegyenlőség megteremtését. Eközben a többi gyermek érzékenyebbé

válí más emberek nehézségei iránt. Gyakorolják a segítségadást, megalapozódik a mások iránti felelősségérzet, az empátia, a tolerancia, a figyelmesség és a gondoskodás.

Fontosnak tartjuk az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatását. A tanulásmódszertan nem a hagyományos értelemben vett iskolai tantárgy, hanem inkább képességfejlesztő tréning osztályfőnöki órák keretén belül. Célkitűzései a tanulás tanítása, képességfejlesztés, a tanuláshoz való viszony formálása, személyiségépítés, hatékony tanulási szokások kialakítása.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	- Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

A NEM SZAKRENDSZERŰ OKTATÁS MEGSZERVEZÉSE

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX törvény 2003-ban előírta, hogy a kötelező tanórai foglalkozások 25-50%-ában nem szakrendszerű oktatást kell szervezni az 5-6. évfolyamokon. Az iskoláknak a helyi tantervükben kell meghatározni, hogy a kötelező és nem kötelező időkeret mekkora hányadát fordítják saját intézményükben a szakrendszerű és mekkora hányadát nem szakrendszerű oktatásra - a törvényben meghatározott keretek között.

A kt. 133.§ (1) bekezdése alapján, az ötödik évfolyamon első ízben a 2008/2009. tanévben, majd azt követően az ötödik - hatodik évfolyamokon felmenő rendszerben kell megszervezni a nem szakrendszerű oktatást.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX törvény (a továbbiakban kt.) 8. §-a határozza meg a nevelő-oktató munka pedagógiai szakaszait. A bevezető és a kezdő szakaszban - az 1-4. évfolyamon - nem szakrendszerű oktatás keretében kell az oktatást megszervezni, míg az alapozó szakaszban - az 5-6. évfolyamon - részben nem szakrendszerű oktatás, részben szakrendszerű oktatáskeretei között.

Az 5. és 6. évfolyamon (az alapozó szakaszban) a rendelkezésre álló tanítási időkeret 25-50%-át nem szakrendszerű oktatás keretében, az iskolai alapozó funkciók hatékonyságának a növelésére kell fordítani a Kt.8.§ (3) alapján. A törvényhely arra ad lehetőséget, hogy az alapozó funkciók tanítása az alapozó szakaszban az 5-6. évfolyamokon a korábbinál több időkeretben folyhassék, és esélyt adjon arra, hogy eredményesebb is legyen. A kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozásokra rendelkezésre álló időkeret fennmaradó 75-50%-ában pedig a korábbi évek gyakorlathoz képest csökkent időben kezdődhet el, illetve folytatódhat a tantárgyi (szakrendszerű) tanítás az 5. és a 6. évfolyamon.

A Kt. 133.§ (1) bekezdése alapján, az ötödik évfolyamon első ízben a 2008/2009. tanévben, majd azt követően az ötödik - hatodik évfolyamokon felmenő rendszerben kell megszervezni a nem szakrendszerű oktatást.

Szakrendszerű az oktatás, ha az egyes tantárgyakat, műveltségi területeket, tantárgyi modulokat (a továbbiakban együtt tantárgy) több, az egyes tantárgyak oktatására jogosító megfelelő végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógus tanítja.

Nem szakrendszerű az oktatás, ha a tanulók részére a tantárgyakat, illetve a tantárgyak nagyobb körét egy, tanítói végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógus tanítja. (Kt. 121.§ (34.)

A nem szakrendszerű oktatásnak az alapozó szakaszra történő kiterjesztésére elsősorban azért került sor, mert az utóbbi évtizedben több hazai és nemzetközi felmérés - a magyar tanulók szövegértés-olvasás és a problémamegoldás-matematika területén elért eredményei alapján - hiányosságokra hívta fel a figyelmet (ilyenek pl. PISA vizsgálatok, országos kompetenciamérések).

A vizsgálati adatok tehát mind az olvasásmegértés, mind a problémamegoldás területén az alapozó pedagógiai szakasz fontosságára mutatnak rá.

A cél az, hogy az általános iskola 5-6. évfolyamain a tanítói (alsó tagozatos, nem szakrendszerű) tanulósszervezés időt és teret nyerjen, valamint a tanári (felső tagozatos, szakrendszerű) és a tanítói tanulósszervezés keveredhessen - méghozzá iskolánként, sőt osztályonként eltérő mértékben, ahogy azt a Kt. 8.§ (3)-ban meghatározott időkeretek is szabályozzák.

Az alapozó funkció tartalmának és hatékonyságának a növelése iskolánkban elsősorban a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyaknál látszik leginkább indokoltnak.

Mivel nincs törvényi akadály annak sem, hogy az 5. és 6. évfolyamokon folyó oktatás tartalmát más tantárgyak, műveltségi területek bevonásával alakítsuk ki a helyi igények, illetve a helyi sajátosságok alapján, ezért több tantárgyat is bevonunk ebbe a rendszerbe. A rajz és ének tantárgyakban a művészeti nevelés, a számítástechnika tantárgyban a digitális kompetencia alakítása, a technika tantárgyon belül a mindennapi élethez szükséges kompetenciák fejlesztése, vagy a természetismeret, mint a környezettudatosságra nevelés a tanulás iránti motiváció felkeltésének kiváló terepe lehet.

Azonban nem lehet leszűkíteni csupán a nem szakrendszerű oktatási formára, néhány tantárgyra a kompetenciák fejlesztését, mert ez minden évfolyamon, minden tantárgynál minden pedagógus kiemelt feladata.

A beszédkésztség, a szóbeli szövegek alkotása és megértése, ehhez kapcsolódóan az olvasás, az írott szöveg megértése bármelyik tanítási óra keretein belül fejleszthető, így intézményünkben minden tantárgyhoz kapcsolódóan végezzük is.

Kiemelt fejlesztési irányok, célzott készség - képesség területek a 10-12 éves korú tanulók vonatkozásában az alábbiak:

Alapkészségek:

- olvasáskészség,
- íráskészség,
- elemi számolási készség,

- elemi rendszerező képesség,
- elemi kombinatív képesség.

Az **olvasáskészség**, vagyis a szövegértő, élményszerző olvasás kritikus feltétele az optimálisan fejlett, optimális használhatóságú olvasáskészség (olvasástechnika). Amíg a betűző olvasáskészséget nem tudjuk gyakorlott olvasáskészséggé fejleszteni, addig az olvasásképeség, a szövegértés továbbra sem sajátítható el.

Az **íráskészség** a kézírással működő írásbeli kifejezés, közlés kritikus feltétele, amely a tevékeny iskolai tanulás ma még nélkülözhetetlen eszköze. Gyakorlottság szerint kétféle íráskészség létezik: rajzoló és kiírt íráskészség. A jól működő rajzoló íráskészséggel a nyelv milliónyi szavának bármelyikét le tudjuk írni. Ez a fajta íráskészség azonban csak nagyon lassú, a betűk rajzolására koncentráló írást tesz lehetővé, gyakorlati célra használhatatlan. Mivel a 4-5. évfolyamon már használni kellene az íráskészséget, gyakorlatlansága miatt az írás alig olvashatóvá esik szét. Épp ebből a problémából kiindulva az 5, 6. évfolyamokon több gondot kell fordítani a kiírt íráskészség fejlesztésére.

Az **elemi számolási készség** összefoglaló megnevezés alatt a számírás készségét, a mértékegység-váltás és a négy alapművelet 100-as számkörbeli készségeit értelmesszük. Belátható, hogy ezeknek az elemi készségeknek az optimális kiépülése és optimális gyakorlottsága nélkül bizonytalan alapokra épül a matematika tanítása.

Az **elemi rendszerező képesség**, (a Piaget-féle gondolkodási műveletrendszer írásbeli szintjét) az **elemi kombinatív képesség** (annak elemi írásbeli szintje) iskolai adatai szintén segíthetik az iskolai fejlesztőmunka irányainak kijelölését az egyes tanulók vonatkozásban.

A minősítés és az értékelés rendszere a nem szakrendszerű oktatásban

Iskolánkban nem folytatjuk a szöveges minősítést a felső tagozaton, tanulóinkat érdemjegyekkel értékeljük tanév közben.

A teljesítmény éves értékelése az érintett tantárgyak félévi és év végi osztályzataihoz kapcsolódik, az adott tárgyból egy osztályzatot kapnak a tanulók.

Az országos mérések iskolai adatai, mint a fejlesztések alátámasztásának eszközei

Az országos és az iskolai mérések eredményeit felhasználva tudjuk meghatározni az egyes évfolyamokon és osztályokban a fejlesztendő területeket és azok mértékét.

Azoknak a tanulóknak, akiknek az olvasáskészsége még előkészítő szinten van, azoknak problémáik vannak egyes betűk felismerésével, összeolvasásával. A kezdő és a haladó szintet elért tanulóknak sem megfelelő az olvasáskészsége, nem képesek az olvasás eszközszerű használatára. Viszont a befejező szintet elérők már közel jutottak az optimális szinthez, az alapszókincs legalább 90 százalékát ismerik, illetve gyakorlott olvasóvá fejlődtek. A

mérőeszközök későbbi alkalmazása során a tanulók adatainak ismeretében megtervezhetők a személyre szabott fejlesztés feladatai is.

Az 5-6. évfolyamos nem szakrendszerű oktatásban kiemelt figyelmet kell fordítani az alábbiakra:

- az önálló tanulás, a jegyzetelési technikák tanítására 10-12 éves korban,
- az információszerzés-, és feldolgozás (forrásból tájékozódás, szelektálás, rendszerezés, felhasználás, új kontextusban alkalmazás) képességének fejlesztésére,
- a kommunikációs képességek (Pl: műfajok ismerete, értése, nyelvhelyessége, helyesírása, alkotása hétköznapi helyzetekben) erősítésére,
- a szociális kompetenciák fejlesztésére,
- a térbeli, időbeli, mennyiségi viszonyokban való pontosabb tájékozódásra,

A nem szakrendszerű oktatási forma gyakorlati megvalósítása

A törvényalkotói szándékot meglátásunk szerint csak akkor lehet megvalósítani, ha az érintett évfolyamokon, a tanítási idő dúsításán túl, a tanulók gondosan megszervezett differenciálására is sor kerül. A differenciálás szokásos és többnyire sikeres módszertani változatai a csoportbontás és az egyéni bánásmód.

Csoportbontásban szeretnénk megoldani az 5. 6. évfolyamokon a nem szakrendszerű oktatást. Az 5. évfolyamon az osztályok ismeretében alkalmi bontásokkal igyekszünk a felzárkóztatásra szoruló tanulók tanulását segíteni. A 6. évfolyamtól kezdődően három csoportban oktatjuk a magyar nyelv és irodalom és a matematika tantárgyat (haladók, közepesek, gyengék). Az alsó tagozatban a kulcskompetenciák alapozása nem fejeződik be. Sajnos több tanuló hordozza magával egész alsó tagozaton a különböző évfolyamokon szerzett hiányosságait, ami az évek során csak halmozódik. Ez azért szerencsétlen helyzet, mert a gyermekek nem tudnak sikereket elérni, egyre több kudarcélményben lesz részük. Így tanulási motivációjuk szinte nem mérhető százalékot mutat, elmegy a kedvük a további tanulástól, előtérbe kerülnek a tanulási problémák, melyek egy idő után a teljes érdektelenségbe torkoltnak. Felső tagozatba lépve az újdonság varázsa miatt esetlegesen pozitív irányú elmozdulás tapasztalható a tanulási motivációjukban, de ez csupán szalmaláng életű, hiszen az alapkompentenciákat nem sikerült elsajátítaniuk, így a tananyag csak halmozódik, s ezek a tanulók ekkor még inkább lemaradnak társaiktól, s többé esélyük sem lesz a felzárkózásra.

Az iskoláknak kiemelt figyelmet kell fordítania az azonos fejlődést mutató csoportokra.

Ennek figyelembevételével intézményünk célja kettős a nem szakrendszerű oktatás bevezetésével:

- Egyrészt csoportbontás formájában megadni a lehetőséget ahhoz, hogy a hiányosságokkal felső tagozatba lépő tanuló beérje társait, felzárkózzon az átlaghoz, meghatározott időn belül elérje azt a képességet, hogy elsajátítsa az egyes tantárgyak követelményeit.
- Másrészt mivel nem minden tanulónak van szüksége a felzárkóztatásra, hanem a kiemelkedő és a megfelelő képességekkel rendelkező tanulókat a fejlesztő-felzárkóztató forma nemhogy fejleszti, de egyenesen gátolja, sőt az ő esetükben ez az egy helyben toporgás szünteti meg tanulási motivációjukat, ezért az ő számukra a törvény szelleméből adódóan tehetséggondozást végzünk.

A tanév elején diagnosztikus méréssel tájékozódunk az alapozó funkciókat illetően. A diagnosztikus felmérés célja az, hogy a pedagógiai döntések, beavatkozás, fejlesztés előtt a pedagógusok részletes információt szerezzenek arról, hogy a tanulók milyen feltételekkel kezdik a nevelés - oktatás adott szakaszát, melyek azok a területek, ahol lemaradtak, mely területeken kiemelkedők. A felmérésen elért eredmények segítik a tanulók induló tudásának feltárását, beazonosítható, hogy mire építhetünk, feltárható, hogy mennyire rendelkeznek a tanulók azokkal az ismeretekkel, készségekkel, képességekkel, amelyekre a tantárgy 5. illetve 6. tanév eleji tanításának megkezdésekor támaszkodhatunk. A diagnosztikus mérés eredményét nem osztályozzuk. A mérések eredményei hasznos információt adnak a tanulók további fejlesztéséhez.

Ha az elvárt teljesítménytől elmaradók száma olyan módon igényli a felzárkóztatást, hogy csoportbontást hajtsunk végre, akkor az adott osztályhoz igazodva (és természetesen a lehetőségeinkhez mérten) tesszük ezt meg. A 6. évfolyamtól kezdve a "nívócsoportban" való foglalkoztatás megszervezése a felzárkóztatásra szoruló és az adott tantárgyban gyorsabban haladók fokozott fejlesztését segíti.

Ne feledkezünk meg arról, hogy a nem szakrendszerű oktatás egyik fontos feladata, hogy kezelni tudja az eltérő tanulói fejlettségi szintet, és megadja a lehetőséget ahhoz, hogy a tanuló beérje társait, felzárkózzon az átlaghoz, meghatározott időn belül elérje a helyi tanterv elvárt követelmény szintjét.

Hiszünk abban, hogy így a nem szakrendszerű oktatásszervezési forma bevezetésével tanulóink között a hetedik évfolyamra csökken az a tatóngó szakadék, ami az 5. évfolyamba lépéskor mutatkozott, s az esélyegyenlőséget megteremtve terelgethetjük őket a megfelelő pályaválasztás felé.

A nem szakrendszerű oktatásban tanító pedagógusok

A nem szakrendszerű oktatási formában intézményünkben alsó és felső tagozatos pedagógusok is részt vesznek. Ez a tanulásszervezési mód új pedagógiai kihívásokat jelent mind az iskolavezetésnek, mind a pedagógusoknak.

A pedagógusok foglalkoztatását meghatározó előírás a Kt. szerint:

"Nem szakrendszerű oktatásban a tanár akkor taníthat, ha legalább százhusz órás pedagógus-továbbképzés vagy szakirányú továbbképzés keretében történő felkészülés keretében elsajátította a hat-tizenkét éves korosztály életkori sajátosságaihoz illeszkedő pedagógiai, pszichológiai ismereteket és az eredményes felkészítéshez szükséges módszereket. E rendelkezéseket alkalmazni kell a szakkollégiumi végzettséggel nem rendelkező tanítókra is, azzal az eltéréssel, hogy a felkészülés során a tizenegy-tizenkettő éves korosztály neveléséhez és oktatásához szükséges ismereteket sajátítsa el." (17. § (8) bekezdés)

Az átmeneti rendelkezések szerint a 2012/2013 tanítási év végéig az 5-6. évfolyamon, továbbá emelt szintű oktatás esetén, az első-negyedik évfolyamon, a nem szakrendszerű oktatásban pedagógus-munkakört tölthet be az a tanár, aki 2004. szeptember 1-jéig, legalább öt év gyakorlatot szerzett 1-4. évfolyamon. (128. § (20) bekezdés)

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztése, harmonikus emberré nevelése érdekében az ismeretátadással szinkronban fejlesztjük belső pszichikus világukat, társas kapcsolati és egyedi személyiségi készségeiket is.

Munkánk során egyaránt fontosnak tartjuk a tudásnak és az emberségnek, az intelligenciának és a cselekvőképességnek, az önkibontakoztatásra és az önfejlesztésre való készségeknek a fejlődését. Tanulóink személyiségfejlődését olyan tanulási környezet megszervezésével segítjük elő, amely önmaguk megismerését segíti, motiválja. Énképük és önismeretük gazdagításával fokozódik az őket körülvevő személyek és dolgok iránti érzékenységük, illetve kialakul az alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyságuk.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai elveink

- Az egész személyiséget kell fejlesztenünk szem előtt tartva azt, hogy mindenki a saját egyéniségét bontakoztathassa ki;
- A „személyre szabott”,- az egyén szükségleteire épülő neveléshez szükséges a személyiség elmélyült és pontos ismerete. Ezért a személyiségméréseknek is fontos szerepet szánunk a személyiségfejlesztés folyamatában.
- Hisszük, hogy az iskolai nevelést (is) az atmoszféra határozza meg. Az a légkör, amely a személyiségfejlődést elősegíti, melynek erői, töltései a pedagógus személyiségéből és a tanulókkal való kapcsolatából erednek.
- Az emberközpontú (nem csak gyermekközpontú) iskola megvalósulását szeretnénk elérni, ahol lehetőség nyílik a harmonikus személyiségalakulásra.
- A személyiségfejlesztés során elsődleges eszköznek a dicséretet, a pozitív megerősítést tartjuk.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, tevékenységek:

- a tanulók megismerése (személyiségmérésekkel, közös programok során, egyéni elbeszélgetésekkel stb.);
- érdekeik, szükségleteik képviselése, fejlődésük értő követése;
- színes és sokoldalú iskolai élet kialakítása (versenyek, szakkörök, művészeti körök, diákönkormányzat rendezvényei, iskolai bálók, ünnepélyek, sportrendezvények, művészeti bemutatók, országjárások, táborozások stb.).

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A tanulók erkölcsi nevelése.

A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulók között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az esélyegyenlőség biztosítására törekszünk.

Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása. (szociális kompetenciák fejlesztése)

2. A tanulók értelmi nevelése.

Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, felkészülés az egész életen át tartó tanulásra. (hatékony, önálló tanulás kompetenciájának fejlesztése)

3. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. (énkép, önismeret fejlesztése, szociális kompetenciák fejlesztése)

A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. (anyanyelvi kommunikáció kompetenciája)

4. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása. (énkép, önismeret fejlesztése)

5. A tanulók akarati nevelése.

Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása. (énkép, önismeret fejlesztése)

6. A tanulók nemzeti nevelése.

A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése. (szociális és állampolgári kompetenciák fejlesztése)

7. A tanulók állampolgári nevelése.

Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Unió jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre. (állampolgári kompetencia fejlesztése, aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés)

8. A tanulók munkára nevelése.

A munka fontosságának tudatosítása. A munkavégzés, mint az ember egész személyiségét fejlesztő folyamat iránti tudatos törekvés, igény kialakítása. A tanulók

önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása. (kezdemenyezőképesség és vállalkozói kompetenciák fejlesztése)

9. A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása. (testi és lelki egészség fejlesztése)

10. A tanulók esztétikai nevelése

Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, értékmegőrző magatartás kialakítása. (hon- és népismeret)

Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben. (esztétikai és művészeti kompetenciák fejlesztése)

11. A tanulók környezeti nevelése

A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése.

Értékmegőrző és fejlesztő, környezettudatos magatartás kialakítása. Az egészséges természet kialakításáért és megtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása. (természettudományos kompetencia fejlesztése, környezettudatosságra nevelés)

A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A közösségfejlesztés az iskolába lépés pillanatától olyan beilleszkedési folyamatot jelent, amelyben a tanulók, tanulócsoportok keresik és megtalálják helyüket, miközben folyamatosan alakítják környezetüket és önmagukat. A folyamatok célja az egyén és a társadalom, illetve a bennünket körülvevő környezet, világ közötti kapcsolat kialakítása.

Alapelveink:

- a közösség formálása, alakítása nem egyetlen tantárgy feladata, mert az oktató-nevelő folyamat egészét áthatja, kiterjed a szabadidős tevékenységekre, közös cselekvésekre és a diákok öntevékeny szerveződéseire is;
- a közösség váljék színterévé az egyéni tehetség kibontakozásának és fejlesztésének; olyan forrássá, amelyből az egyén erőt meríthet;
- továbbá segítsen a tanulók esetleges problémáinak, konfliktusainak megoldásában is.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

3. Az önkormányzás képességének kialakítása.

A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A közösségfejlesztés terén kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Szociális és állampolgári kompetenciák
Közjó iránti elkötelezettség, konfliktuskezelés, együttműködő magatartás, szabályok elfogadása, más személyek és tulajdonságaik tiszteletben tartása.
Másság elfogadása, türelem és megértés, empátiás kapcsolatteremtés képessége
Környezet és az emberi közösségek harmonikus viszonyáért felelősségvállalás
- Anyanyelvi kommunikáció
Saját és közérdek képviseléséhez szükséges szóbeli és írásbeli, nyelvi kifejezőképesség.
Önálló véleményformálás, érvek kifejtésének, megvédésének, értelmezésének képessége.

A közösségfejlesztés színterei, tevékenységformái:

- osztályfőnöki órák, szakórák, szakkörök, sportkörök;
- tanulmányi kirándulások, táborok;
- tanulmányi- és sportversenyek;
- különböző közös programok (pl. hulladékgyűjtés, színház-, mozi-, múzeumlátogatás stb.);
- iskolai- és iskolán kívüli rendezvények, ünnepségek, megemlékezések;
- iskolai hagyományörzés (pl. kulturális bemutató, sportnapok, bálók, Szent László nap stb.);
- diákönkormányzati munka.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK

1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
- d) Az 5-6. évfolyamon is nagyon fontos a különböző készségek, képességek, jártasságok fejlesztése. Az olvasás-szövegértés, a matematikai-logikai képességek, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése a nem szakrendszerű oktatási forma alkalmazásával a tanulói igényekhez jobban alkalmazkodó módszerekkel történik. A kooperatív tanulási technikákkal, csoportmunkákkal megtanulnak együttműködni, szervezni, alkalmazkodni, döntést hozni, és hangsúlyt kap az egymás közötti kommunikáció.
- e) 6. osztálytól kezdve matematika és magyar tantárgyak nívósíntes oktatását biztosítjuk a felső tagozaton évfolyamszínt 3 csoportban. Ez a munkaforma egyszerre biztosítja a motivált, jó képességű gyermekek az átlagnál nagyobb léptékű haladását és a középiskolára, versenyekre való felkészítését, az átlagos érdeklődésű, képességű tanulók egyenletes haladását, és a nehezebben haladók hátránykompenzációját is.

2. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

a) Hagyományteremtő, hagyományőrző tevékenységek

Fontos feladatunknak tartjuk a hagyományteremtést és a hagyományaink őrzését. Ennek keretében

- Iskolánknak 2004-ben nevet választottunk. Június 23-án névadó napot tartottunk, domborművet avattunk. Ezt követően minden évben megemlékezünk névadónkról.
 - Tízévenként az iskola tevékenységét, munkáját összefoglaló iskolai évkönyv kiadását tervezzük.
 - Iskolai jelvényt terveztünk, melyet minden jelenlegi diákunk megkap.
 - További terveinkben szerepel az iskolai egyen nyakkendő bevezetése.
 - Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk:
 - 1956. október 23-a,
 - 1849. október 6-a,
 - 1848. március 15-e évfordulóján,
 - karácsonykor,
 - 8. osztályosok ballagásakor,
 - tanévnyitó és tanévzárás alkalmából.
 - Adventi hangversenyt szervezünk decemberben, alapítványi bált és gyermek farsangot, és nyelvi hetet változó időpontban.
 - Minden év tavaszán megrendezzük az iskolai KI MIT TUD?-ot.
 - A beiskolázás előtt minden évben ismerkedési lehetőséget adunk az óvodás gyermekek és szüleik részére a Suliváró foglalkozásokon.
- b) **Diákönkormányzat.** A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti. A diákönkormányzat működése jó gyakorlat a közügyekben való hatékony együttműködéshez, így az állampolgári kompetenciák fejlesztéséhez.
- c) **Iskolaotthon.** A szülők igényei alapján az alsó tagozaton működő évfolyamokon a két párhuzamos osztályból az egyik hagyományos munkarenddel, a másik iskolaotthonos formában működik. Az iskolaotthonban nagyobb tekintettel lehetünk az eltérő érettségi szintű és teherbírású kisgyermekek igényeire. A szülők terhein kívánunk enyhíteni azzal, hogy tanulóink egész napos oktatásban részesülnek. A napi időbeosztás jobban megfelel a tanulók életkori sajátosságainak. A délelőtt és a délután folyamán is tartunk tanítási órákat. A tantárgyi órák után szabadidős foglalkozás van, ahol leckét készítenek a tanulók, gyakorolják, elsajátítják az új anyagot, levegőznek, étkeznek.
- d) **Napközi otthon, tanulószoba.** A közoktatási törvény előírásainak megfelelően, – amennyiben a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-4. évfolyamon napközi otthon, az 5-8. évfolyamon (igény esetén) tanulószoba működik. A tanítási szünetekben a munkanapokon összevont napközis otthoni csoport üzemel, ha ezt a szülők legalább tíz gyermek számára igénylik. Jelenleg két napközis csoport működik, az

első-második osztályosoknak egy csoport, a harmadik-negyedik osztályosoknak egy csoport.

- e) **Diákétkeztetés.** A napközi otthonba felvett tanulók napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülnek. A napközibe nem járó tanulók számára – igény esetén – ebédet (menzát) biztosít az intézmény.
- f) **Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.** Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.
 - Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató órát (korrepetálás) szervezünk.
 - A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képesség fejlesztő órákat tartunk heti egy órában magyar nyelv, idegen nyelv és matematika tantárgyakból. További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
- g) **Iskolai sportkör.** Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- h) **Szakkörök.** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziak, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója. Igény esetén a szülők által finanszírozott tanfolyamot indítunk, ha legalább 10-15 szülő kéri.
- i) **Versenyek, vetélkedők, bemutatók.** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik. Országos versenyek területi, megyei döntőinek szervezését vállaljuk (Kaán Károly Természet- és Környezetismereti Verseny és Curie Környezetismereti Verseny).
- j) **Tanulmányi kirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A kirándulásra az iskola egy tanítás

nélküli munkanapot biztosít. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A kirándulások pénzügyi lebonyolítása a szülői munkaközösség feladata.

- k) **Erdei iskola.** A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A pénzügyi lebonyolítás a szülői munkaközösség feladata.
- l) **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A pénzügyi lebonyolítás a szülői munkaközösség feladata.
- m) **Szabadidős foglalkozások.** A szabadidő hasznos és kultúrált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A pénzügyi lebonyolítás a szülői munkaközösség feladata.
- n) **Iskolai könyvtár.** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.
- o) **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
- p) **Hit- és vallásoktatás.** Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEK ENYHÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK

A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakítása a nyugodt és biztonságos családi háttérrel feltételezi. Zaklatott világunkban sok esetben nem biztosítottak a testi, lelki fejlődés feltételei.

A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni az ilyen a problémákkal küzdő tanulókat. Az iskola és a pedagógiai szakszolgálat pedagógusai és a pszichológus szorosan együttműködve nagy türelemmel, figyelemmel igyekeznek feltárni a problémák okait és segítséget nyújtani.

Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.

Fel kell figyelünk

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelemszegény, apatikus magatartásra,
- az elkülönülésre, közömbösségre a társak iránt,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a látszólag ok nélküli sírásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a barátok túl gyakori váltogatására,
- a hipermobilitásra,
- a teljesítményromlásra,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása.

Szükséges vizsgálni azt, hogy a viselkedési zavart kiváltó ok

- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása),
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e,
- iskolai ártalmakra vezethető- e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszegényítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye-e.

Mindezek feltárásában segítséget nyújthatnak:

- a pedagógiai szakszolgálat pszichológusa, pedagógusai,
- a szociometriai felmérések,
- a tanulókkal való személyes beszélgetések,
- a szülőkkel való kapcsolatfelvétel,

- a tanulók viselkedésének figyelemmel kísérése,
- a gyermeket előzőleg tanító tanítókkal, tanárokkal való kapcsolatfelvétel,
- a nevelési tanácsadó és a tanulási képességeket vizsgáló bizottság.

Az okok pontos ismerete sokat segíthet a magatartási problémák hatékony megoldásában, ill. enyhítésében.

A beilleszkedési, magatartási zavarok megoldását, ill. enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával (lásd „a tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának rendszerét”);
- a gyermekvédelmi felelőssel való együttműködéssel;
- szükség esetén pedagógiai szakszolgálatunk keretén belül, vagy külső szakember segítségének igénybevételével (Nevelési Tanácsadó, Tanulási Képességeket Vizsgáló Bizottság) különféle vizsgálatok és terápiás módszerek alkalmazásával.

Ennek érdekében törekszünk az alábbiakra:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel,
- pedagógiai szakszolgálatunk már az óvodás gyerekek körében is foglalkozik a rászorulóknak fejlesztésével,
- szoros kapcsolat a nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák, korrepetálások megszervezése;
- a hatékony napközi otthon megszervezése;
- a tanulószoba – igény esetén;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- a családlátogatások;

- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- a pedagógiai szakszolgálat segítségével fejlesztésben részesítjük a részképesség zavaros tanulóinkat;
- a beszédhibák korrigálását a pedagógiai szakszolgálatunk logopédusa végzi,
- az SNI tanulók ellátása, különleges gondozás biztosítása.

A sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek eredményes szocializációját és iskolai pályafutását elősegíti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő, integrált nevelésük és oktatásuk. Iskolánk az integrált oktatásban és nevelésben résztvevő intézmények körébe tartozik.

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelvei:

- Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladását tekintjük.
- Személyre szabott pedagógiai eljárásokat, eszközöket, módszereket alkalmazunk.
- A tananyag feldolgozásánál figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak egyes sajátos nevelési igényű tanulócsoporthoz jellemző módosulásait.
- A gyermek egyéni sajátosságait, képességeit figyelembe vevő egyéni fejlesztési tervet készítünk.
- Egyéni haladási ütemet biztosítunk.
- Negyedévente személyre szabott szöveges értékelés keretében összegezzük az adott időszak eredményeit.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztését, a rehabilitációs órák tartását a szakszolgálat tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos gyógypedagógusa, vagy a logopédus végzi a Kt. 52.§(6) meghatározott időkeretben.

A sajátos nevelési igény típusa szerint a következő SNI tanulók ellátását végezzük el:

- enyhe értelmi fogyatékos
- beszéd fogyatékos,
- aki a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- aki a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.

A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Úgy gondoljuk, hogy a tehetség korai felismerése és speciális képzése a kibontakozás és az akadálytalan fejlődés legfontosabb feltétele.

Nevelési-oktatási tevékenységünk során tehetséges tanulóink képességeit három fő területen kívánjuk kibontakoztatni, fejleszteni:

- Tudományos tehetség

Ebbe a kategóriába azokat a tanulóinkat soroljuk, akik egy vagy több természet,- illetve társadalomtudományi tantárgy elsajátítására, az adott terület művelésére kiemelkedő képességekkel rendelkeznek.

Pszichomotoros tehetség

A sport, illetve mozgásművészet (pl. tánc) terén kitűnő tanulóinkat soroljuk ide.

Művészeti tehetség

Elsősorban az irodalmi, a képző- és a zeneművészetek terén kiemelkedő képességekkel rendelkező tanulóink csoportja.

A tehetséggondozás területeinek tevékenységformái iskolánkban:

- emelt szintű oktatás egyedi tanterv alapján angol és német nyelvből;
- differenciált, nívósintés oktatás 3 csoportban a felső tagozaton matematika és magyar tantárgyakból;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása,
- az iskolai sportkör;
- a tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök működtetése tanulóink számára az igények és anyagi lehetőségek függvényében.
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás segítése;

Fejlesztendő kompetenciák:

- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetenciák
Egyéni tervkészítés, megméretés, kockázat felvállalása (versenyek, bemutatók)
- Digitális kompetencia
Önálló információkeresés, kutatómunka internet használatával
- Szociális és állampolgári kompetenciák
A közösség iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási képesség, mások győzelmének elfogadása
- Hatékony és önálló tanulás kompetenciája
Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége

A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK

- a) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- b) Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:
 - a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
 - a tanulók és a szülők tájékoztatása a törvény adta család- és gyermekvédelmi lehetőségekről,
 - családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
 - a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
 - segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
 - a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
 - tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.
- c) Az iskola gyermekvédelmi tevékenység három fő feladata: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok **megelőzése, feltárása, megszüntetése**.
 A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:
 - fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
 - meg kell keresni a problémák okait,
 - segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
 - jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.
- d) A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:
 - nevelési tanácsadóval,
 - gyermekjóléti szolgálattal,
 - családsegítő szolgálattal,

- polgármesteri hivatallal,
 - gyermekorvossal,
 - továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.
- e) Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:
- a felzárkóztató foglalkozások,
 - a tehetséggondozó foglalkozások,
 - az indulási hátrányok csökkentése,
 - a különleges bánásmódot igénylő vagy részképesség zavarral, tanulási nehézséggel küzdő gyermekek számára biztosított ellátás,
 - a differenciált oktatás és képességfejlesztés – nívósintese oktatás felsőben magyar és matematika tantárgyakból,
 - a pályaválasztás segítése,
 - a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
 - szülői értekezleteken, fogadó órákon a szülők figyelmének felhívása a gyerekeket értő káros hatásokra (káros szenvedélyek, kontroll nélküli televíziózás)
 - egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
 - a családi életre történő nevelés,
 - a napközis és a tanulószobai foglalkozások,
 - az iskolai étkezési lehetőségek,
 - az egészségügyi szűrővizsgálatok,
 - a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
 - a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
 - a szülőkkel való együttműködés,
 - tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁNAK SEGÍTÉSE

Alulteljesítő, lemaradó tanulóink felzárkóztatásának alapvető célja és feladata:

- a felkészültségbeli hiányok feltárása és pótlása,
- a megfelelő előrehaladáshoz nélkülözhetetlen megismerő, munkavégző és alkalmazási képességek kialakítása,
- az ehhez szükséges motivációk megteremtése.

A felzárkóztatás legfőbb feladatai:

- segítségnyújtás a tanulói részképesség zavarok feltárásában (pedagógiai szakszolgálat),
- az egyéni képességeket figyelembe vevő felzárkóztató program kidolgozása és végrehajtása (pedagógiai szakszolgálat),
- a tanuláshoz szükséges motivációk megteremtése,
- a szociokulturális hátrányok kompenzálása,
- a kommunikációs és kapcsolatteremtő készség fejlesztése,
- a helyes tanulási módszerek kialakítása,
- a helyes magatartási és viselkedési szokások kialakítása

A felzárkóztatást segítő tevékenységformák iskolánkban:

A tanítási órák keretein belül

- tanórai differenciálás megvalósítása egyénre szabott feladatokkal,
- 5-6. évfolyamon a nem szakrendszerű oktatás alkalmazása,
- több tantárgy csoportbontással történő oktatása,
- magyar és matematika tantárgyak nívósintentes oktatása,
- különböző tanulási technikák tanulói elsajátíttatása

A tanítási órákon kívül

- korrepetálások biztosítása (az iskola anyagi lehetőségeinek függvényében),
- egyéni foglalkozások biztosítása (azoknak a tanulóknak a számára, akiknek az eredményes felkészülése ezt szükségessé teszi; továbbá azon tanulóink számára, akik a tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt második vagy további alkalommal ismétlik ugyanazt az évfolyamot)
- napközis foglalkozás, iskolaotthon biztosítása (az 1-4. évfolyamos tanulóink számára, ha eredményes felkészülésük ezt szükségessé teszi).
- tanulási technikák elsajátíttatása szakórákon és egyéni foglalkozásokon – hatékony és önálló tanulás kompetenciája,
- a pedagógiai szakszolgálat munkatársainak segítségnyújtása a tanulási zavarral küzdő tanulóknál a az önálló tanulás szokásainak, a tanulási készségeknek a kialakításában,
- könyvtári foglalkozások (segítenek az érdeklődés felkeltésében, a tanuláshoz szükséges motivációk megteremtésében, az ismeretek bővítésében),
- egyéni elbeszélgetések (segítik a tanuló megismerését, a tanulásra, erőfeszítésre való ráhangolását),
- hatékony együttműködés kialakítása a szülőkkel a tanuló segítése érdekében,

- a továbbtanulás irányítása, segítése.
- a pedagógiai szakszolgálat segítségével felhívjuk a tanulási problémákra a figyelmet,
- szükség esetén a tanulók további vizsgálatokra küldése,
- a diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozások biztosítása,
- a pedagógiai szakszolgálat munkatársainak napi kapcsolata a gyerekekkel, a tanítókkal, szaktanárokkal,
- az aktuális problémák rendszeres megbeszélése, egymás kölcsönös tájékoztatása az elért eredményekről,

A fejlesztés, korrekció, felzárkóztatás feltétele a korrekt feltáró munka. Fontos az iskolaérettség szakszerű eldöntése, mely az óvoda és a szülő felelőssége. Pedagógiai szakszolgálatunk már az óvodákban részt vesz a feltáró munkában, logopédiai ellátást és fejlesztő foglalkozásokat biztosít.

A problémák korai feltárása érdekében a szakszolgálat fejlesztő pedagógusai minden év elején felméri az elsősöket a fejlesztésre szoruló tanulók kiválasztása érdekében. A tanítókkal közösen decemberig elvégzik a DIFER felmérést az elsős tanulók körében

Az alsó tagozatból a felsőbe való átlépés zökkenőmentesebbé tétele érdekében az 5-6. osztályban a szakrendszerű oktatás mellett helyet kap a nem szakrendszerű oktatás is. Ez segíti a tanulási esélyegyenlőség biztosítását a kulcskompetenciák egyénre szabott fejlesztésével, és az egyéni felzárkóztatás biztosításával. Így a tanulási kudarcok csökkenthetők a felső tagozatba lépéskor.

A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK

Szociálisan hátrányos helyzetűnek azokat a tanulóinkat tekintjük, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben. Feladatunk segíteni minden hátrányos helyzetű tanulót képességeinek kibontakoztatásában, adottságaikhoz mért fejlődésében. Ehhez először elemeznünk kell azokat a károsan ható tényezőket, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakulásához. Ilyenek:

- a családi mikrokörnyezet (pl. lakásviszonyok, jövedelmi viszonyok, kulturális helyzet, nevelési hagyományok stb.);
- a családi házon kívüli környezet (pl. utca, lakókörzet, társas kapcsolatok);
- az iskolai környezet (pl. helytelen nevelői magatartás, rossz tanár-diák viszony, a tanuló peremhelyzete a közösségben stb.).

A hátrányok számbavétele után meghatározzuk tevékenységünk célját és a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- helyi, regionális, országos pályázatokon való részvétel, támogatások igénylése,
- a tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,
- a szülők tájékoztatása a szociális juttatások lehetőségeiről (szülői értekezleten, fogadóórákon stb.),
- felzárkóztató ill. tehetséggondozó programok szervezése,
- drog-és bűnmegelőzési programokban való részvétel,

mentálhigiénés programok,
 a tehetséges tanulók versenyeken való részvételének anyagi támogatása (pl. versenydíjak, útiköltség térítése),
 táborozási hozzájárulások,
 a diákétkeztetés;
 az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
 a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
 a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
 a családlátogatások;
 a továbbtanulás irányítása, segítése;
 az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége;
 az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek;
 szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

A szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeinknél különösen fontos a következő kompetenciák fejlesztése, amelyek a későbbi társadalmi beilleszkedésüket, szocializációjukat segítheti elő:

- Anyanyelvi kommunikáció
 Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemények megfogalmazása szóban és írásban.
- Matematikai kompetencia:
 Alapvető, gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítik fel.
- Digitális kompetencia:
 Információkeresés
- Szociális és állampolgári kompetenciák:
 Konfliktusmegoldás, közügyekben való eligazodás segítése, frusztráció kezelése, egyéni és közérdek tisztelete.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES, A NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

1. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges helyiségek, bútorzatok és egyéb berendezési tárgyak, valamint egészség és munkavédelmi eszközök felsorolását a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 7. számú melléklete tartalmazza. Ennek alapján folyamatosan ellenőrizzük, hogy rendelkezünk-e a szükséges eszközökkel, a hiányok pótlásáról gondoskodunk.
2. A tananyag feldolgozását segítő szemléltetést, valamint a tanulói tevékenységet az osztálytermekben és a szaktantermekben az alábbi alapfelszerelések és eszközök

szolgálják: írásvetítő, diavetítő, fali vetítővászon, televízió, videomagnó, kazettás magnetofon, CD lejátszó.

3. A tanórai oktató és nevelőmunkát segítő taneszközök (különféle tárgyak, eszközök és információhordozók, valamint az egyéni fejlesztést szolgáló speciális eszközök) a „Funkcionális taneszközjegyzék” alapján tantárgyanként a II. részben.

A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
 - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.
3. A tanulókat és szülőket bevonjuk az iskola pedagógiai értékelésébe (IMIP – kérdőív)
4. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a szülői szervezettel..
5. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
6. A szülők és a pedagógusok együttműködéséhez az alábbi fórumokat biztosítjuk:
 - a) **Családlátogatás.**
Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.
 - b) **Szülői értekezlet.**
Évente 1, szükség szerint több alkalommal iskolai szintű szülői értekezlet.
Osztály szülői értekezlet 2 alkalommal, szeptemberben és májusban, a 8. osztályoknak még egy a továbbtanulásra jelentkezések idején.
Feladata:
 - a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
 - a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatáspolitikai alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,

- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

b) Fogadó óra.

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.) Rendszere: 2 havi rendszerességgel, a közbeeső hónapokban „irányított” fogadó óra (szaktanári, osztályfőnöki vagy szülői jelzésre).

c) Nyílt tanítási nap.

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

d) Írásbeli tájékoztató.

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

7. A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
8. A szülők részéről – a sikerebb nevelőmunka segítéséhez – az alábbi közreműködési formákat várjuk el:
 - együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését,
 - a gyermek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését,
 - a gyermek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását,
 - aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken és rendezvényeken,
 - nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését,
 - véleménynyilvánítást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatban,
 - szponzori, szervező segítségnyújtást.
9. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban vagy e-mail-ben egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy a szülői szervezettel.

ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Mit tehet az iskolai nevelés a testi, lelki egészség megteremtéséért és tudatos megőrzéséért? Hajszálnyit, de az a hajszálnyi döntő lehet az egyén életének egészében.

Intézményünk általános iskola, így különleges lehetőségünk és felelősségünk, hogy tanulóink többségét a legintenzívebb szocializációs tanulási időszakban, 6-14 éves korban nevelhetjük az egészséges életmódra. Tevékenységünkkel az egészséges testi, lelki és szociális fejlődésüket szolgáljuk. Azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását segítjük, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát megtartják, javítják.

Célunk olyan egészségszemlélet, képességrendszer és személyiségjegyek kialakítása, amelyek során a tanulóknak

- kialakul az önmagukkal és környezetükkel szembeni érzékenység és felelősségérzet,
- tudatosulnak a környezet, a viselkedés, az életmód és az egészségi állapotok - okozati összefüggései,
- alakul testi és lelki egészségük harmóniája,
- világossá válik, hogy életminőségük jobbítását csak jövőjük tervezésével és életútjuk tudatos építésével valósíthatják meg,
- tudatosul az egészség- és környezetvédő magatartás szokásrendszerének fontossága és jelentősége,
- kialakul az életkoruknak megfelelő önismeret, mint az önnevelés alapja,
- kialakul a kellő tolerancia az átlagtól eltérő ütemben fejlődő társaikkal és a mássággal szemben,
- kifejlődnek olyan kommunikációs képességek, amelyek segítik társas kapcsolataik kialakulását, azok harmonikus fennmaradását és a konfliktushelyzetek feloldását.

A tanulók egészségfejlesztésével összefüggő iskolai feladataink:

- alapvető ismeretek elsajátíttatása az emberi szervezet működéséről, a testi lelki szellemi egészség összefüggéseiről,
- a sportoláshoz, mozgáshoz való pozitív viszony kialakítása, a szabadidő - kultúra fejlesztése,
- alapvető ismeretek elsajátíttatása az egészséget fenyegető tényezőkről, a betegségek és balesetek megelőzésének módjairól, az egészségkárosító szokások és szenvedélyek kialakulásának megelőzéséről,
- a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához szükséges ismeretek, készségek és képességek fejlesztése (empátia, rugalmasság, alkalmazkodóképesség, személyiségtisztelet, stb.),
- felkészítés a családi életre,
- reális énkép és önismeret kialakítása,
- az erkölcsi tudat, a jellem fejlesztése, - a felelős döntési képesség kialakítása.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Természettudományos kompetencia

Az ember és a rajta kívüli természet között lévő kapcsolatok megértése, előrejelzése.

- Szociális kompetencia

A saját egészséges életvitel meghatározó szerepének megértése.

Testi, lelki egészségünk védelme, ennek szerepe a társadalomban.

Az egészségnevelést szolgáló témakörök:

A harmonikus emberi kapcsolatokra nevelés

- A család az ember legszűkebb, legközvetlenebb közössége (a családtagok egymás iránti szeretetére, tiszteletére nevelés, a családi munkamegosztás, segítségnyújtás fontossága)
- Az osztályközösségben való viselkedés helyes szabályai
- A tanulók között adódó konfliktusok megoldásának helyes módjai
- Az ember fő biológiai, pszichológiai jellemzői
- Az ember viszonya önmagához, családjához, embertársaihoz (kortárs csoportok, munkatársak, stb.), a társadalomhoz, intézményekhez
- Emberismeret, empátia, alkalmazkodóképesség
- Egyén és közösség, a közösségbe való beilleszkedés, a közéletben való aktív részvétel
- Kulturált viselkedés (beszédmodor, érintkezés, stb.) a felnőttekkel, tanárokkal és diáktársakkal minden élethelyzetben
- Normális embertársi, nemek közötti kapcsolatok, magatartásformák alakítása (szolidaritás, kooperáció, barátság)
- Viselkedésünket, viszonyainkat szabályozó értékek, erkölcs, hagyományok, szokások, vallási előírások, divat, normák, jog
- A társadalmi értékrend; az értékek, normák változó világa
- Saját és mások testi épségének óvása

Testi egészségre nevelés

- Az emberi test fő részei, szervrendszerei, ritmusai
- Megfelelő személyi higiéné (rendszeres tisztálkodás, időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködés, stb.)

Az egészséges életmódra nevelés (a helyes táplálkozás, a rendszeres testmozgás, , stb)

- Egészséges, korszerű, rendszeres táplálkozás
- Rendszeres testmozgás, sport
- Megfelelő alvásidő szükségessége
- A helyes napirend kialakítása
- Az egészségre káros szokások elutasítása
- Egészséget fenyegető környezetkárosító anyagok, környezeti ártalmak

Betegségek elkerülése, az egészség megóvása

- Tevékenység, terhelés harmonikus, kiegyensúlyozott aránya
- Baleseti óvórendszabályok ismerete, balesetek elkerülése
- Közlekedési kultúra (a gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, a tömegközlekedési eszközök használata)
- Helyes magatartás betegség esetén

A lelki egészség megóvása

- Önismeret, önkontroll, önbizalom; autonómia, személyiség megőrzése
- Pozitív életszemlélet elsajátítása
- Szorongás- és stresszoldó technikák; különböző (pozitív és negatív) élmények feldolgozása
- Emberismeret, empátia, alkalmazkodóképesség, nyitottság
- Önnevelő, problémamegoldó és konfliktuskezelő készség fejlesztése
- Döntési képesség, érzelmi kifejező készség fejlesztése
- Egyéni képességek, lehetőségek és célok összhangja
- Devianciák

A tárgyi környezettel való harmonikus kapcsolatra nevelés lehetőségei

- Az esztétikus és tiszta környezet iránti igényesség kialakítása
- A közvetlen környezet (osztálytermek, folyosók, ebédlő, sportöltözők, udvar) rendben tartása, óvása, szépítése
- Közreműködés az iskolai szelektív hulladékgyűjtésben
- Környezetkímélő magatartás és életmód (környezetbarát anyagok felhasználása, takarékoság, stb.)

Szabadidő - kultúra fejlesztése

Funkciók:

- elhasznált energiák pótlása
- szellemi, testi kondíció megőrzése, fejlesztése,
- társas kapcsolatok ápolása, fejlesztése,
- önmegvalósítás, önfejlesztés,
- optimális pszichés állapot kialakítása, fenntartása.

Szabadidős szokások, a szabadidő helyes eltöltésére nevelés

- a szabadidő eltöltésének káros, haszontalan, illetve hasznos formái
- a tömegkommunikációs eszközök, a reklám, a média, manipulatív szerepe a szabadidős szokások alakításában,
- igényes és igénytelen szórakozás,
- szabadidő-tervezés.
- Az iskolai sportkörökben, szakkörökben és közös kulturális programokban való örömteli részvétel
- A mértéktelen televíziózás és számítógép használat ártalmait

Függőséghez vezető motívumok feltárása, illetve szokások megelőzése

- egészségkárosító élvezeti szerek (mértéktelen alkohol, nikotin, kávéfogyasztás)
- serkentők, nyugtatók, drogok
- szenvedélybetegségek (alkoholizmus, narkómánia)
- függőséghez vezető okok feltárása, tudatosítása
- a függőség egészségkárosító következményei
- a konfliktus- és válságkezelés más, lehetséges megoldásai

Családi életre, társsá, szülővé nevelés

- nemi szerepek, barátság, partnerkapcsolatok, szexuális kultúra
- a család funkciója, jelentősége a szocializációban

- családtípusok
- a szülői felelősség
- kapcsolatok a családtagok között, a családi élet szervezése (szerepek, feladatmegosztás)
- konfliktusok, válságok a családban, feloldási lehetőségek

A mindennapos testedzés feladatai az alsó tagozaton

Az KT.52.§-a értelmében az általános iskola első negyedik osztályában biztosítani kell a mindennapos testedzést, amely az alsó tagozaton a helyi tantervben meghatározott heti három testnevelési óra, ezen kívül játékos, testedző foglalkozás keretében valósul meg.

A mindennapi testnevelés céljai:

- a tanulók egészségének megőrzése (testi fejlődésük, érésük támogatása, higiénés szokások kialakítása, orthopédiai elváltozások megelőzése, a keringési és légzőrendszer erősítése)
- mozgáskultúrájuk fejlesztése (alapvető mozgáskészségek kialakítása, fejlesztése, a koordinációs készség fejlesztése, az úszás elsajátítása)
- a tanulással együttjáró szellemi túlterhelés csökkentése, feszültségoldás
- tanulási, játék és sportolási élmények nyújtása
- pozitív személyiségjegyek kialakítása, fejlesztése

A mindennapi testedzés megszervezésének lehetőségeit az iskola pedagógiai programja, sportolási hagyományai és személyi-tárgyi feltételei határozzák meg.

Formái:

- testnevelési órák heti 3-szor (2,5 óra testnevelés + 0,5 óra tánc)
- tanórák utáni (a tanulók órarendjébe illesztett) játékos, testedző órák 30 percben (tanítók ill. napközis nevelők irányításával), amikor nincs testnevelésóra
- osztálykirándulások, túrák

A tanulók fizikai állóképességének felmérését 1.osztálytól végzik a tanítók évente kétszer, ősszel és tavasszal a Hungarofit tesztrendszer alapján. Az elvégzett vizsgálatok képet adnak a váll és karizom, a has-, hát- és csípőhajlító izmok erő-állóképességről, ill. a tanulók aerob képességről. Az adatok összehasonlítása lehetővé teszi fejlődésük számszerű követését, visszacsatolást ad a pedagógus munkájának sikerességéről, ill. segíti a kiemelkedő fizikai képességekkel rendelkező tanulók korai felismerését.

Az egészségnevelés színterei az iskolában:

- tanórák (ezen belül kiemelt szerepet kapnak a biológia – beépítve az egészségtan és az etika aktuális témakörei, a természetismeret, környezetismeret, a történelembe beépített etika kapcsolódó témái, az osztályfőnöki, a testnevelés órák, de a többi szaktárgyi órán is kihasználjuk a tananyaghoz kapcsolódó egészségnevelési lehetőségeket)
- napközis foglalkozások
- iskolai sportköri foglalkozások (kézilabda, kosárlabda, tömegsport)
- gyógytestnevelés foglalkozások
- játékos egészségfejlesztő foglalkozások az alsó tagozaton (külön terv szerint)
- a védőnő által tartott foglalkozások (az osztályfőnökökkel egyeztetett munkaterv szerint)
- iskolaorvosi szűrővizsgálatok
- iskolafogászati ellátás
- egészségnap (tanévenként egy tanítási nap)

- erdei iskola (a lehetőségek függvényében az 5. évfolyamon egy tanítási nap)
- túrák, kirándulások, iskolai sportversenyek
- szülői értekezletek (a szülőkkel történő, egészségneveléssel kapcsolatos párbeszéd nagyon fontos, mert közvetetten segíti nevelőmunkánkat)
- a felnőttek (tanárok, és más iskolai dolgozók) példaadása, egészséges életmódja

Az ismeretek, készségek, képességek elsajátítását szolgáló módszerek, tevékenységformák:

- A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órák; játékos, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon; az iskolai sportkör foglalkozásai; úszásoktatás;
- A tanórákon feldolgozott ismeretek;
- Szerep- és szituációs játékok
- Személyes és más példák gyűjtése, kiértékelése, megbeszélése
- Önismereti tesztek, kérdőíves felmérések kitöltése, kiértékelése, megbeszélése
- Értékkategóriák felállítása (táplálkozás, emberi kapcsolatok, helyes viselkedésformák, szokások stb.)
- Kísérletek végzése (a környezet tisztaságának vizsgálata, a dohányzás ártalmai stb.)
- Problémák megbeszélése, elemzése, vita
- Kiselőadások
- A Misszió Egészségügyi Központtal együttműködve, képzett előadókkal alkohol- és drogreprevenációs órák megtartása, a megfelelő, egészséges életmód kialakítására törekedve.
- Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök (túra); játékos vetélkedő az ötödik-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan;
- Egészség hetének szervezése;
- Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele:
 - félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
 - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezéséhez.

Fontosnak tartjuk az ún. „részvételen alapuló” oktatási technikák minél szélesebb körű alkalmazását, mert ezek révén alakulhat ki a saját élmény, fejlődhetnek az életvezetés, a testi-lelki jóllét szempontjából valóban fontos készségek és jártasságok.

Együttműködés az egészségnevelésben:

- osztályfőnökök
- szaktanárok
- ifjúságvédelmi felelős
- iskolaorvos

- fogorvos
- védőnő
- szülői munkaközösség, szülők
- országos programok koordinátorai

A program segítői:

- Iskolaorvos
Rendszeresen végzi a gyermekek egészségügyi szűrését és kötelező oltását. A szűrővizsgálatok alapján beutalóval látja el a gyerekeket. Az iskola felé jelzi az egészségügyi problémákat.
- Védőnők
Segítik az iskolaorvos munkáját. Szűréseket végeznek, vezetnek a dokumentációt, előadásokat tartanak.
- Fogorvos
Évente kétszer végez szűrést osztályonként. Szükség esetén visszarendeli a gyerekeket kezelésre, beutalja fogszabályozásra.

Egészségfejlesztő munkánk csak akkor lehet eredményes, ha közösen, egymást segítve és megerősítve végezzük azt diákjaink, gyermekeink egészsége érdekében.

ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

A bennünket körülvevő természeti és társadalmi értékek megőrzése, védelme létfontosságú környezeti válságokkal teli világunkban. Ezért iskolai oktató - nevelőmunkánk során fontosnak tartjuk, hogy tanulóink érzékennyé váljanak szűkebb és tágabb környezetük - és a világ globális problémái iránt.

Törekvésünk, hogy kialakítsuk bennük a felelősséget saját testi és szellemi fejlődésükért, egészségük megőrzéséért. Mindezek mellett célunk, hogy elősegítsük tanulóink környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy felnőve képesek legyenek környezetük aktív védelmére, értékeinek megőrzésére:

Célunk olyan ismeretek, készségek és szemlélet kialakítása, amelyek

- segítik a tanulókat a környezettel harmonikus életvezetési képességeik kialakításában,
- eligazítják őket a környezeti problémák felismerésében és kezelésében,
- kialakítják felelősségérzetüket, környezettudatos magatartásukat
- képessé teszik a tanulókat arra, hogy megértsék a fejlődés és környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét (rendszerszemléletre nevelés),
- segítik az alternatív, problémamegoldó gondolkodás elsajátítását,
- képessé teszik a tanulókat a természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértésére,
- képessé teszik őket annak a felismerésére, hogy az élő természet - s benne az emberi társadalom - harmóniájának a megőrzése, fenntartása az emberiség jövője szempontjából nélkülözhetetlen (globális összefüggések megértése)
- segítik a tanulókat abban, hogy a környezettel kapcsolatos nézeteik az erkölcsi alapelvek szintjére emelkedjenek.

A tanulók környezeti nevelésével összefüggő iskolai feladataink:

- hatékony személyiségformálás, az egyéni különbségek figyelembevételével
- az önszabályozás és egyben a társas együttműködés és konfliktuskezelés készségeinek erősítése
- rendszerszemléletre nevelés, mellyel képessé tehetjük tanulóinkat arra, hogy a tanórán szerzett ismereteiket összekapcsolják az élet valós dolgaival, problémáival
- az alternatív, problémamegoldó gondolkodás képességeinek kialakítása
- a globális összefüggések megértéséhez szükséges ismeretek és készségek kialakítása
- a létminőség választásához szükséges értékek megmutatása a tanulóknak
- a létminőséghez tartozó viselkedési formák kialakítása; magatartási és életviteli minták mutatása
- a természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megérttetése a tanulókkal

- a környezettel való együttműködés (és nem az azon való uralkodás) hangsúlyozása
- sokoldalú, személyes tapasztalatszerzési lehetőségek, kommunikációs helyzetek biztosítása a tanulók számára
- a környezetért felelős, aktív kiscsoportok és tágabb közösségek kialakítása

Környezeti nevelés az alsó tagozaton

Az iskolába kerülő gyermekeket egy vagy két pedagógus gondjaira bízják. A tanító által kialakított környezet, az általa nyújtott viselkedési minta, értékrend a környezeti nevelés szempontjából is döntő. Az esztétikus, rendezett környezet, a mindennapi élet megszervezése segíti a kisiskolásokat az új környezetben való eligazodásban, és felkelti a vágyukat az iskolai élethez, a munkához nélkülözhetetlen tisztaság és rend iránt. Bár tudjuk, hogy a kisgyerekek először az olvasás, írás, számolás rejtelmeivel vannak elfoglalva, szívesen csodálkoznak rá egy - egy természeti jelenségre, szépségre is. Az iskolaérett gyermek közvetlen környezetének számos jelenségével találkozott már, sok személyes emléke, tapasztalata van, de ennek olykor nincs is tudatában. A tanító dolga, hogy a mozaikszerű tudásdarabokat egymás mellé illessze, rendezze.

Az elsősök természetszerűen fogadják el a tanító magatartását, viselkedését, utasításait, véleményét. A tiszta környezet (beleértve a mellékhelyiségek, az iskolaudvar állapotát is), a mozgásigény kielégítése, a szétválogató hulladékgyűjtés (elemek, papír) napi gyakorlata természetes velejárói lehetnek a tanulók hétköznapijainak. A későbbi években ez a kör bővíthet, tudatosodhat.

A tanító egyben osztályfőnök is: az osztály életének szervezésében hatékonyan segíti a környezeti nevelést (állatok, növények gondozása az osztályteremben, a környezetvédelem jeles napjainak megünneplése, kirándulások szervezése, az élő természet és az épített környezet szépségének átélése). A családdal való kapcsolata lehetővé teszi, hogy közös programok szervezésével a szülőkre is hatással legyen.

A környezetismeret tantárgy a valóságos környezet megfigyelésével, vizsgálatával kielégítheti a gyermeki kíváncsiságot. Felkelti a természeti jelenségek megismerésének vágyát, bemutatja az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében.

Ahhoz azonban hogy, a tanítványainkban kialakítsuk a kívánt magatartásformát, erős érzelmi kötődést kell létrehozni, mely e viselkedés egyik motivációs bázisa. Erre lehetőség kínálkozik a magyar nyelv és irodalom órákon is. A versek, a történetek személyes hangon szólnak a gyermekekhez. Nagy íróink és költőink természetszeretete átsugárzik a gyerekekre.

Az érzelmi kapcsolat létrejöttét segíthetjük a rajz és vizuális kultúra tanítása során. Itt lehetőség nyílik a természet sokszínűségének, formagazdagságának tanulmányozására. A természetes anyagok használata új érzékelési területen, a tapintáson, a szagláson keresztül ad élményt a gyerekeknek.

A technika - életviteli órákon a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet megismerése nyújt lehetőséget a környezeti nevelés számára.

Az ének-zene órákon tanult népdalokban gyakran jelenik meg a természet szépsége. Zenehallgatáskor a gyermekek átérzik a természet szépségét. Törekvés ébred bennük a természet őrzése iránt. A zenehallgatás közös élményt nyújt számukra.

Testnevelés órán közvetlenül találkoznak a természeti környezettel, melynek tisztasága, rendezettsége, egészsége közvetlenül is befolyásolhatja tanulóink teljesítményét, „mozgási kedvét”. Az örömmel végzett tevékenység együttműködésre, toleranciára, önnevelésre serkent.

A matematika tanulása közben tanulóink megismerkednek az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyaival.

A környezeti nevelés tanórán kívüli fontos színtere a napközi. A délutáni szabadidős tevékenységek sora (a környezet tisztaságának óvása, díszítése, növények gondozása, madarak etetése, az időjárás megfigyelése, természetfilmek megtekintése stb.) hozzájárul ahhoz, hogy kialakuljon bennük a környezettudatos magatartás. A napirend segíti a rendszeres életmód kialakulását. A szabad levegőn való tartózkodás, a sport, a játék edzi egészségüket, elősegíti harmonikus emberi kapcsolatuk kialakulását.

A környezeti nevelés megvalósítása a felső tagozaton

Környezeti nevelés a tanórákon

A környezeti nevelés számos ponton kapcsolódik a reál-, a humán, a technikai műveltséghez, az egészséges testkultúrához, de tartalma mégsem azonos azokkal. A környezeti nevelés nem magáról a természeti vagy humán környezetről szól, hanem az ember és környezete kapcsolatáról.

Az alábbiakban azok a környezeti tartalmak szerepelnek, amelyeket beépítünk helyi tantervünkbe.

Magyar nyelv és irodalom:

- Lényeges és lényegtelen információk közötti különbségtétel.
- Az irodalmi művekben megjelenő természeti - és környezeti értékek, azok harmonikus kapcsolatának megismerése.
- Irodalmi szövegek alapján problémafelvetések, vita, véleményalkotás, érvelés.
- Törekvés a helyes és szép beszédre.
- Az esztétikai, erkölcsi érzékenység fejlesztése.

Történelem; társadalomismeret

- A földrajzi környezet hatása egy ország, térség fejlődésére.
- Hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet?

- A múlt eredményeinek és hibáinak megismerése révén a természetes és az épített környezetért való felelős magatartás formálása.
- A helyi történelmi értékek megismerése, védelme.
- A hagyományok tiszteletének kialakítása.
- Az egész világot érintő globális problémák megértésének segítése; hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelőssége és feladatai a problémák elhárításában, csökkentésében.
- A demokratikus közéletben való részvétel lehetőségei.

Emberismeret és etika (beépítve a biológia és történelem tantárgyakba)

- Környezetünk értékeink felismerése, tisztelete, védelme.
- „teljes élet” élése a természet károsítása nélkül (magatartási és életviteli minták).
- Az egészséges és esztétikus környezetre való igény kialakítása.
- Annak a tudatosítása, hogy az utódoknak is megfelelő életteret kell hagynunk.
- A demokratikus közéletben való részvétel lehetőségei.

Idegen nyelv

- Jól megválasztott szövegek feldolgozásával a természet szeretetére nevelés.

Biológia és egészségtan

- A földi élővilág sokféleségének, e sokféleség értékének megismerése.
- Az élőlények alapvető szervezeti - működési jellemzői, az azok között lévő ok - okozati összefüggések.
- A globális környezeti problémák és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségei.
- A környezet - egészségügyi problémák megismerése, megelőzésük illetve mérséklésük módjai.
- A testi - lelki egészséget megőrző életviteli technikák elsajátítása.
- Ökológiai életmód kialakítása.

Kémia

- A tanulók figyelmének felhívása a kémiai ipar jelentős környezetkárosító, valamint potenciális környezetvédő szerepére egyaránt.
- Az anyag - és energiatakarékosság, mint a környezetvédelem egyik hatékony módszere szemléletének kialakítása.
- Az elterjedt vegyszerek és ezek élettani hatásainak megismerése (környezetbiztonság).
- Környezeti elemek egyszerű vizsgálata, az eredmények értelmezése.
- Annak a tudatosítása a tanulóknál, hogy ők maguk is sokat tehetnek a környezet és saját egészségük megóvása érdekében.

- A különböző technológiák hatása a természeti és épített környezetre, ezek gazdasági hatásainak felbecsülése.

Természetismeret (5-6. évf.)

- Az egészséges környezettel harmonikus életvezetési szokások kialakítása.
- A környezet állapota iránti érzékenység, az ökológiai szemlélet, a helyes magatartásformák és értékrend kialakítása.
- Környezettudatos döntések elősegítése.
- A leggyakoribb környezetszennyezések megismerése.

Földünk és környezetünk

- Tapasztalatok, ismeretek, élmények szerzése a közvetlen élő és élettelen környezetről.
- A földrajzi környezet hatása egy ország, térség fejlődésére.
- A természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeként lezajló változások felismerése, értékelése.
- A regionális és globális problémák megismerése, és a lehetséges megoldási módok számbavétele.
- A természeti és társadalmi értékek megismerése, megőrzése.

Fizika

- A környezeti változások fizikai magyarázatának megismerése, megértése.
- Az élő szervezetre káros fizikai hatások egészségkárosításának megismerése.
- A fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti hasonlóság, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatások felismerése.
- A környezet változásainak, a változások okainak értelmezése, s ezek tudatában megoldások keresése a környezeti problémákra.

Matematika

- A tanulókat körülvevő konkrét környezet mennyiségi és térbeli viszonyainak megismerése mérése.
- A környezeti mérések eredményeinek értelmezése, elemzése, statisztikai módszerek alkalmazása, reális becslések képességének kialakítása.
- Más tárgyakban megismert környezeti összefüggések matematikai módszerekkel való szemléltetése, táblázatok, grafikonok készítése, elemzése.
- A logikus gondolkodás, a szintetizáló - és lényegkiemelő képesség fejlesztése.

Informatika

- Tantárgyi multimédia oktatóprogramok kezelése.

- Táblázatok kezelése.
- A világháló használatával lehetőség nyílik a sokszínű információszerzésre az ember és környezete kapcsolatáról.

Technika és életvitel

- Annak a megismertetése, miképpen tudunk együtt élni azzal a technikai környezettel, amelyet az élet megkönnyítése érdekében hoztunk létre.
- A fenntartható fejlődés összefüggéseinek, követelményeinek, problémáinak feltárása.
- A környezetgazdálkodás lényegének megismerése.
- A környezeti válság okainak és lehetséges megoldásainak bemutatása.

Ének – zene

- A természeti és művészeti szépség rokonságának felismerése.
- A természet zenei ábrázolásának módjai.
- A természet szépségének megjelenítése a népdalokban.
- A zene közösségteremtő, közösségteremtő szerepének felismerése.
- A „zenei környezetszennyezés” felismerése.

Rajz és vizuális kultúra

- A természeti és művészeti szépség rokonságának felismerése.
- A természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségei.
- A hagyományápolás fejlesztése (pl. népi építészet, díszítőművészet).
- A természetes alapanyagok használatának ismerete.
- Műalkotások elemzése környezetnevelési szempontok szerint.
- A helyi népi építészeti emlékek felkutatása, megismerése.

Dráma (modul a magyar irodalom tantárgyban)

- Természeti jelenségek improvizálása a dráma eszközeivel.
- Adott szituáció megfogalmazása mozdulatsorok segítségével.

Mozgóképfelismeret és médiaismeret

- A média társadalmi szerepe.
- A média befolyásolási technikái.
- A média szabadságának morális határai (a személyiség védelme, az erőszak ábrázolása stb.)
- A valóságtól való elszakadás társadalmi veszélyei

Testnevelés

- A környezeti hatások és az egészséges testi fejlődés közötti összefüggés felismerése, megértése.
- A sport nélkülözhetetlen szerepe az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében.
- A környezetszennyezés egészséget veszélyeztető hatásai a sport szemszögéből nézve.
- Lehetőség szerint természetes anyagok használata a sportoláshoz (sportruházat, sportszerek).

Az osztályfőnök nevelőmunkája

- a tanórákon elsajátított ismeretek szintézise, rendszerezése
- konkrét közösségi tevékenységek szervezése, megvalósítása a tanulók környezetkultúrájának fejlesztése érdekében (osztályterem rendben tartása, esztétikussá tétele, országjárások, kirándulások szervezése stb.)
- a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, megoldások keresése
- közösségépítés, személyes kapcsolatok kialakítása, elmélyítése
- személyes példamutatás a tanulónak.

A tanórán kívüli környezeti nevelés színterei

- a környezeti nevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére; minden évben a „Föld napja” alkalmából történő megemlékezés a környezetvédelemmel kapcsolatos játékos vetélkedővel, akadályversennyel; minden tanévben egy alkalommal „környezetvédelmi őrjárat” szervezése az iskola környékén; a szárazelem és alumíniumdobozok gyűjtésének megszervezése az iskolában; félévenként papírgyűjtés, esetleges osztálykirándulás keretében látogatás a Fővárosi Állat- és Növénykertben, valamint a budapesti Mezőgazdasági Múzeumban;
- Zöld napok szervezése;

Tanulóink lehetőség szerint rendszeresen részt vesznek

- Kaán Károly Országos Természet- és Környezetismereti Versenyen;
- Curie Országos Környezetismereti versenyen.

Erdei iskola

Természet- és környezetvédelmi ismereteik bővítése érdekében a felső tagozatos érdeklődő tanulóink részt vehetnek erdei iskolai programon.

Múzeumlátogatások, tanulmányi kirándulások (Programjai nem kötelező jellegűek, szervezésük a lehetőségek figyelembevételével történik)

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek

- Természettudományos kompetencia
 - A tudományos és technológiai fejlődés hatásai
 - Az emberi tevékenység okozta változások megértése
 - A fenntartható fejlődés formálásáért viselt felelősség
- Szociális és állampolgári kompetencia
 - Aktív részvétel a környezetvédelemben
- Környezettudatosság, esztétikai tudatosság
 - Környezetünk esztétikus alakítása, egyetemes és kulturális örökségünk védelme

A környezeti nevelés során alkalmazott tevékenységformák, módszerek

- leggyakrabban olyan tanulásszervezési módszereket alkalmazunk, amelyekben felerősödhet a társas részvétel, felértékelődhet a felelős együttműködés (kooperatív technikák)
- aktivizáló, cselekvésre készítő feladatok
- észlelési, megfigyelési, mérési gyakorlatok, tényanyag gyűjtése
- szövegértelmezés, lényegkiemelés, és ennek elemzése
- vélemények ütköztetése, érvelés, vita
- problémamegoldó gyakorlatok ötletrohammal, értékeléssel
- fogalmak, jelenségek, összefüggések, törvényszerűségek közös meghatározása, pontosítása, tisztázása
- vélemények, gondolatok tablón való megjelenítése (újságcikkek, képek, kulcsgondolatok stb. segítségével)
- szituációs játékok
- riport módszer (kérdőíves felmérések, riportok)

Az iskolai környezet

Az iskola az SZMSZ, az iskolai Házirend, a Pedagógiai Program, és a Tűzrendészeti Szabályokban leírtak szerint működik.

Törekszünk:

- a tiszta, esztétikus, egészséges környezet kialakítására, fenntartására,

- az anyag - és energiatakarékos működésre,
- a sportolási és egyéb mozgási lehetőségek biztosítására,
- lehetőségeinkhez mértén növények telepítésére az osztálytermekbe, folyosókra, és az udvarra,
- a szelektív hulladékgyűjtés tudatosítására a tanulók és a dolgozók körében egyaránt.

Résztvevők és erőforrások

Belső erőforrások:

- iskolavezetés
- tanárok (szaktanárok, osztályfőnökök, diákönkormányzatot segítő tanár, ifjúságvédelmi felelős)
- az iskola többi dolgozója (adminisztratív és technikai dolgozók)
- tanulók
- szülők
- iskolaorvos
- védőnő

Külső erőforrások:

- kapcsolat más közoktatási intézményekkel (nyílt napok, kiállítások, versenyek, egyéb programok)
- Pedagógiai Intézet szaktanácsadói (szakmai anyagok, továbbképzések)
- Környezetvédelmi Felügyelőség (szakmai anyagok, pályázatok)
- ÁNTSZ

Mellékletek az iskola környezeti nevelési programjához

A környezeti nevelést segítő törvények, rendelkezések

A környezetvédelmi törvény 54.§ 1. cikkelye szerint „minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és ismereteinek fejlesztésére.” A nevelés állami és önkormányzati feladat. Legfontosabb dokumentumként a NAT - ot, a Nemzeti Környezetvédelmi Programot (illetve annak részét, a Nemzeti Környezet - egészségügyi Akció Programot) említi. Ehhez kapcsolódik kerettanterv is.

A Természetvédelmi törvény (1996. évi LIII. törvény) kimondja, hogy a természeti értékeink védelme, a természetvédő szemlélet kialakítása elsődleges állami feladat. Kiemelt szerepet kell biztosítani a természet értékeinek megóvásában a civil szférának, az állampolgároknak, hiszen a nemzeti kincsnek minősülő természeti értékek megőrzése az állampolgárok és önszerveződő csoportjaik aktív részvétele nélkül nem lehetséges.

A kormány 2031/1998. Határozata a Nemzeti Környezetvédelmi Program elkészítéséről intézkedik. Helyzetértékelése szerint „a környezetvédelemben felmerülő problémák jelentős része vezethető vissza arra a tényre, hogy Magyarországon még nem megfelelő szintű a környezeti

tudatosság foka. A lakosság ismeretei a környezetről, a környezetvédelemről, annak megóvásáról hiányosak, és többnyire nem megfelelő színvonalúak.”

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. A törvény kimondja, hogy az oktatás során állatkísérletek végzésére a diákokat nem lehet kötelezni.

A 2000. évi, hulladékgazdálkodásról szóló XLIII. törvény 54.§-a kimondja, hogy a környezetvédelmi törvény 54-55.§-ában foglaltak alapján a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik.

Az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról szóló 48.§ (3) bekezdése kimondja, hogy az iskola nevelési programjának részeként el kell készíteni az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési programját.

Szemponatok a lakóhely természeti, környezeti, társadalmi értékeinek feltárásához, védelméhez

A település természeti értékei

- védett vagy megkülönböztetett gondoskodásra érdemes élőhelyek, területek a településen és környékén
- vizes élőhelyek
- fészkelőtelepek, szaporodóhelyek
- különleges vagy jellegzetes társulások
- védett és fokozottan védett növény - és állatfajok
- földtani örökségünk
- barlangok
- jellemző kőzet-előfordulások
- jellegzetes vagy helyi jelentőségű tereptárgy, természetföldrajzi jelenség
- tájképi védettségű helyek, jellemző arculatú táj - és településrészletek
- a település „öröksége”

A település környezeti problémái

Levegő

- a közlekedés légszennyező hatása
- a felszínközeli ózon
- páraéhség
- szmog,
- zaj és káros rezgések

Víz

- ivóvízbázis
- szennyvízkezelés
- erózió

A termőhelyek védelme

- parkok, közterületek állapota
- pollenallergén növények (parlagfű)
- műtrágyázás és növényvédő szerek használata
- nem művelt területek állapota
- erdők állapota, irtása

Hulladékkezelés

- a lakóhely hulladék - és szemétkezelési helyzete
- hulladékhasznosítás, szelektív gyűjtés

Velünk élő állatok

- díszállatok, háziállatok a lakásban
- a kutyatartás problémái
- haszonállatok, állattartás
- kétéltűek, hüllők, madarak, denevérek és ragadozó emlősök védelme

Épített környezetünk

- településünk, utcánk, háztömbünk legszebb épülete
- lakóházunk, iskolánk legszebb részlete
- településünk, közvetlen lakókörnyékünk „öröm - és bánattérképe”

Mit tehetünk településünkért?

- fogyasztóként
- állatbarátként
- közlekedőként
- iskolásként
- családtagként
- állampolgárként

A környezet - és természetvédelem intézményei

- kormányzati hivatalok
- önkormányzati hivatalok
- civil szervezetek, alapítványok
- gyermekszervezetek

Információk

- · zöld könyvtárak, információbázisok
- · zöld műsorok
- · környezetvédelmi sajtó, a helyi sajtó ilyen rovatai
- · ökoszolgálat, közönségkapcsolati irodák, közművelődési intézmények
- · múzeumok, kiállítások

II. rész

HELYI TANTERV

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

- [illegible]

Óraterv

1-4. évfolyam óraterve

H2004

Tantárgy	1. évf.			2. évf.			3. évf.			4. évf.		
	k	nk	ö	k	nk	ö	k	nk	ö	k	nk	ö
Magyar nyelv és irodalom	8,5		8,5	8		8	8		8	7		7
Matematika	4		4	4,5		4,5	5		5	4		4
Informatika	-		-	-		-	-		-			-
Idegen nyelv	-	1	1	-	2	2	-	2	2	3	2	5
Környezetismeret	1		1	1		1	1		1	2		2
Ének-zene	1		1	1		1	1		1	1		1
Rajz és vizuális kultúra	1,5		1,5	1,5		1,5	1		1	1,5		1,5
Technika és életvitel	1		1	1		1	1		1	1		1
Testnevelés és sport	2,5		2,5	2,5		2,5	2,5		2,5	2,5		2,5
Néptánc	0,5		0,5	0,5		0,5	0,5		0,5	0,5		0,5
Összes óraszám	20	1	21	20	2	22	20	2	22	22,5	2	24,5
Emelt szintű idegen nyelv										5		

HK2003

Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	7
Matematika	5	5	4	4
Idegen nyelv				3
Környezetismeret	1	1	1,5	2
Ének-zene	1	1	1,5	1,5
Rajz	1,5	1,5	1,5	1,5
Technika és életvitel	1	1	1	1
Testnevelés és sport	2,5	2,5	2,5	2,5
Kötelező óraszám a törvény alapján	20	20	20	22,5

HK2001

Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	7
Matematika	5	5	5	4
Idegen nyelv				3
Környezetismeret	1	1	2	2
Ének-zene	1	1	2	1,5
Rajz	1,5	1,5	2	1,5
Technika és életvitel	1	1	1	1
Testnevelés és sport	2,5	2,5	2,5	2,5
Kötelező óraszám a törvény alapján	20	20	22,5	22,5

5-8. évfolyam óraterve

H2004

Tantárgy	5. évf.			6. évf.			7. évf.			8. évf.		
	k	nk	ö	k	nk	ö	k	nk	ö	k	nk	ö
Magyar nyelv és irodalom (dráma)	4		4	4		4	3,5	0,5	4	3,5	0,5	4
Történelem és állampolgári ismeretek (hon és népismeret)	2		2	2		2	2		2	2		2
Idegen nyelv	3	2	5	3	2	5	3	2	5	3	2	5
Matematika	4	0,5	4,5	3	1	4	3	1	4	3	1	4
Informatika	0,5	0,5	1	1		1	1		1	1		1
Természetismeret	2		2	2		2						
Fizika							1,5		1,5	1,5		1,5
Biológia és egészségtan							1,5		1,5	1,5		1,5
Kémia							1,5		1,5	1,5		1,5
Földrajz				1		1	1,5		1,5	1,5		1,5
Ének-zene	1		1	1		1	1		1	1		1
Rajz és vizuális kultúra	1,5		1,5	1		1	1		1	0,5		0,5
Mozgóképkultúra és médiaismeret										0,5		0,5
Technika és életvitel	1		1	1		1	1		1	0,5		0,5
Testnevelés és sport	2,5		2,5	2,5		2,5	2		2	2,5		2,5
Ember és társadalomismeret, etika							0,5		0,5	0,5		0,5
Osztályfőnöki	1		1	1		1	1		1	1		1
Összes óraszám	22,5	3	25,5	22,5	3	25,5	25	3,5	28,5	25	3,5	28,5
Emelt szintű idegen nyelv	5			5			5			5		

HK2003

Tantárgy	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3,5	4
Történelem és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Informatika			1	1
Természetismeret	2	2		
Fizika			1,5	1,5
Biológia és egészségtan			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Rajz	1,5	1,5	1	1
Technika és életvitel	1	1	1	0,5
Testnevelés és sport	2,5	2,5	2	2
Osztályfőnöki	0,5	0,5	0,5	0,5
<i>Tantervi modulok</i>				
Tánc és dráma	0,5	0,5		
Hon- és népismeret	0,5	0,5		
Informatika		0,5		
Ember és társadalomismeret, etika			1	
Mozgókép- és médiaismeret				1
Egészségstan		0,5		
Szabadon tervezhető	0	0	0	0
Kötelező óraszám a törvény alapján	22,5	22,5	25	25

HK2001

Tantárgy	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	5	4	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	3,5
Informatika	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	2
Biológia és egészségtan			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Rajz	1,5	1,5	1	1
Technika és életvitel	1	1	1	1
Testnevelés és sport	2,5	2,5	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
<i>Tantervi modulok</i>				
Tánc és dráma	0,5	0,5		
Hon- és népismeret	0,5	0,5		
Informatika		0,5		
Ember és társadalomismeret, etika			1	
Mozgókép- és médiaismeret				1
Egészségtan		0,5		0,5
Szabadon tervezhető	0	0	0	0
Kötelező óraszám a törvény alapján	25	25	27,5	27,5

1. Az óratervben nem szereplő, de az oktatási miniszter által kiadott kerettantervi rendeletben meghatározott tantárgyak tananyagát és követelményeit az alábbi tantárgyak foglalják magukba:
 - Az Egészségtan tantárgyat a 6. évfolyamon a természetismeret., a 8. évfolyamon a biológia.
 - Az Ember és társadalomismeret, etika tantárgyat a történelem és a biológia tantárgy
 - A Tánc és dráma tantárgyat a magyar nyelv és irodalom tantárgy
2. Az oktatási miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az 1. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom, a 2. évfolyamon a matematika tantárgy óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson.
3. Iskolánkban a tanulók idegen nyelvként az angol és a német nyelv tanulását választhatják.

4. Iskolánk a nem kötelező (választható) tanítási órákon az 1-3. évfolyamon „**Idegen nyelv**” tantárgy tanulását biztosítja az erre jelentkező tanulók számára.
5. Az iskola tanulói számára a mindennapi testedzést az alábbi foglalkozások biztosítják:
 - Az első-negyedik évfolyamon
 - a heti két és fél kötelező testnevelés óra,
 - 0,5 óra tánc,
 - a többi tanítási napon pedig a játékos, egészségfejlesztő testmozgás.
 - Az ötödik-nyolcadik évfolyamon
 - a heti kettő vagy három kötelező testnevelés óra,
 - az iskolai sportkör különféle sportágakban szervezett foglalkozásai,
 - úszás,
 - a gyógytestnevelés (a különböző problémák miatt kiszűrt tanulók számára) heti két órában szervezett foglalkozásai,
 - A napközi otthonban és a tanulószobán
 - a játékos, egészségfejlesztő testmozgás.
6. Az iskolában az alapozó szakasz (5-6 évfolyam) kötelező tanórai foglalkozásainak huszonöt százalékában folyik nem szakrendszerű oktatás (a 2008-2009-es tanévtől a 2001/2011. tanévig 20 %), elsősorban a következő tantárgyak tanóráin: magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, rajz, technika és életvitel, informatika és az osztályfőnöki órákon.
7. Iskolánk a nem kötelező (választható) tanítási órákon a 4-8. évfolyamon „**Emelt szintű idegen nyelv**” tantárgy tanulását biztosítja az erre jelentkező és az adott nyelvből eredményes tanulók számára.
8. A 6-8. évfolyamokon a matematika tantárgy heti óraszámát 1 órával megemeltük a nem kötelező (választható) tanítási órák terhére.

Iskolánk tantestülete az OM által a 17/2004. (V.20.) rendeletben kiadott kerettantervet elfogadta, és ez lett iskolánk helyi tanterve. Az iskola helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. A tananyag és a követelmények külön mellékletben szerepelnek.

A NEM SZAKRENDSZERŰ OKTATÁS AZ 5-6. ÉVFOLYAMON

Törvényi háttér:

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX törvény 8. §-a határozza meg a nevelő-oktató munka pedagógiai szakaszait. A törvény módosításai előírták a nem szakrendszerű oktatásszervezés kiterjesztését.

szakasz	évfolyam	szervezési forma	aránya
bevezető	1-2.	nem szakrendszerű	100 %
kezdő	3-4.	nem szakrendszerű	100 %
alapozó	5-6.	nem szakrendszerű	2008/2009 2009/2010 2010/2011 min 20 % 2011/2012-től min 25 %
		szakrendszerű	max. 80 ill. 75 %
fejlesztő	7-8.	szakrendszerű	100 %

A nem szakrendszerű oktatási forma időkerete

A kt. 52. § alapján az 5., 6. évfolyamon a tanulók kötelező heti óraszám: 22,5 óra. Az 52 § (7) bekezdése szerint ennek 25 %-a lehet a nem kötelező órák száma, ami összesen: 5,625 óra, feltéve ha a fenntartó ennél nagyobb időkeretet nem állapít meg.

Mindezek alapján számítható a nem szakrendszerű sávban a kötelező és nem kötelező órák 25%-50%-a. Tehát $22,5 \text{ óra} + 5,625 \text{ óra} = 28,125 \text{ óra}$ (a heti órakeret összesen). Ennek 25 % - a 7,03 óra, az 50 % pedig a 14,06 óra. A nem szakrendszerű oktatás megszervezésére tehát az 5. és a 6. évfolyamokon is hetente minimum 7 órát, maximum 14 órát kell felhasználni.

Az alapfokú nevelés-oktatás alapozó szakaszán (5–6. évfolyam) folyó nem szakrendszerű oktatás kerettantervének funkciója

A közoktatásról szóló törvény (1993. évi LXXIX Törvény) hatályos szövegének 8.§ (3) bekezdése szerint az iskolai oktatás alapozó szakaszában (5–6. évfolyam) a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozás időkeretének huszonöt-ötven százalékában nem szakrendszerű oktatás folyik. A 128. § (19) bekezdése szerint a 2008/2009-2010/2011. tanítási évben az ötödik-hatodik évfolyamon a nem szakrendszerű oktatás megszervezhető oly módon is, hogy az e célra felhasznált idő csak az összes kötelező óra húsz százalékát éri el. A nem szakrendszerű oktatásban a Nemzeti alaptantervben meghatározott kulcskompetenciák fejlesztése az alapvető, az egész folyamatot meghatározó feladat. A NAT szerint nem szakrendszerű oktatás keretében nem szükséges a javasolt iskolai tudás tantárgyak szerinti tagolása, az elsajátítás az adott

időkeret vonatkozásában a szokásos (pl. az OKM által kiadott kerettantervben rögzített) tantárgyi szerkezet helyett más tartalmi szerkezetben is megszervezhető.

Az alapozó szakaszon folyó nem szakrendszerű oktatás kerettanterve (továbbiakban: Kerettanterv) olyan ajánlásokat tartalmaz, amelyek segítségével az iskolák a törvényben meghatározottaknak megfelelően és annak szellemében módosíthatják helyi tanterveiket. Az alapozó oktatásban (5-6. évfolyam) a tanórai foglalkozás kötelező időkeretének felhasználását a Kerettanterv és az OKM által kiadott „Kerettanterv az alapfokú nevelés-oktatás alapozó és fejlesztő szakaszára” ajánlásai együttesen „szabályozzák”. (A nem kötelező tanórai foglalkozások időkeretét a Kerettanterv nem érinti, de – természetesen – az iskola helyi tanterve ezt az időkeretet felhasználhatja a Kerettantervben javasolt tudás és képességterületek mélyebb, illetve differenciáltabb elsajátítására.)

A Kerettanterv, az alapozó szakasz tantárgyi struktúrája és az időkeretek

A Kerettanterv az időkereteket tekintve két variánst kínál az iskolák számára. Iskolánk az OKM által 2008-ban kiadott „Kerettanterv az alapfokú oktatás-nevelés alapozó szakaszán (5–6. évfolyam) folyó nem szakrendszerű oktatás számára” B változatát alkalmazza, amely külön mellékletben szerepel.

A „B” variáns a rendelkezésre álló időkeretből kevesebb időt, mindkét évfolyamon 203 órát, fordít a nem szakrendszerű oktatásra. (Ez a teljes időkeret 24-25%-a) Ebben a variásban mindkét évfolyamon a Kerettanterv a következő „tudás- és képesség területek”-et, TKT-kat javasolja a helyi tantervbe beilleszteni:

Felhasznált órakeret:

- az 1–4. évfolyamon: 37 óra/évfolyam Gondolkodás- és tanulásfejlesztés
- 5. évfolyamon:
 - Kommunikáció (80 óra),
 - Mindennapi életünk (86 óra) és
 - Gondolkodás- és tanulásfejlesztés (37 óra).
 - Összesen: 203 óra.
- 6. évfolyamon:
 - Kommunikáció (84 óra),
 - Mindennapi életünk (82 óra) és
 - Gondolkodás- és tanulásfejlesztés (37).
 - Összesen: 203 óra.

A bevezetés időszakában:

A 2008/2009. tanévtől intézményünkben a KT. 128. § (19) bekezdése alapján az említett két évfolyamon csak az összes kötelező óra húsz százalékát, heti 4,5 órát biztosítunk a nem szakrendszerű oktatásra.

A nem szakrendszerű oktatáshoz rendelkezésre álló időkeretet az osztályoktól függően használjuk fel, mivel minden osztály más-más összetételű, eltérő képességű tanulókból áll.

Az órák bizonyos részében az egyes tantárgyakon belül belső differenciálással, osztálykeretben történik a tanulás.

Párhuzamos osztályok esetén 5. és 6. évfolyamon lehetőség van a két osztály párhuzamos bontására is, külön választva a nem szakrendszerű oktatást és szakrendszerű oktatást igénylő tanulókat.

Iskolánkban az 5-6. osztályos nem szakrendszerű oktatásba leginkább bekapcsolható területek: magyar nyelv és irodalom, matematika, ének, rajz, technika, informatika.

A TKT-k tartalmainak feldolgozása, a tantárgyi órák eloszlása az osztályok összetételétől függően tanévenként változhat, melyet minden évben külön elkészítünk a tantárgyfelosztással.

A nem szakrendszerű oktatás célja:

- A korábbinál több időben folyjon az alapkészségek fejlesztése:
 - a kommunikációs képességek
 - az olvasás-szövegértés
 - problémamegoldás fejlesztése
- Az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése
- Az iskolai tanuláshoz, a tudás megszerzéséhez és megújításához, a személyes önmegvalósításhoz szükséges kulcskompetenciák, képességek megalapozása
- Az alapozó szakasz funkciója elsősorban az iskolai tanuláshoz, az erőteljesen tagolt iskolai tudás elsajátításához szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek célzott megalapozása.

Fejlesztési területek:

- Kritikus gondolkodás
- Kreativitás
- Kezdeményezőképeség
- Problémamegoldás
- Kockázatértékelés
- Döntéshozatal
- Érzelmek kezelése

Iskolánkban az 5. osztályba lépő gyermekek nagyobbik része rendelkezik a szaktárgyak tanulásához szükséges alapvető készségekkel, de vannak olyan tanulók is, akik folyamatos fejlesztésre szorulnak, mert bizonyos képességekben elmaradnak társaiktól. Az ő számukra fontos, hogy az alapozó szakaszban további lehetőséget kapjanak az egyéni fejlesztésre.

A nem szakrendszerű oktatásban kiemelten részesülők kiválasztásánál figyelembe vesszük:

5. osztályban

- a 4. osztályban a szöveges értékelésben „fejlesztésre szorul” értékelést kapott,
- a 4. osztályos országos kompetenciamérésen gyenge eredményt nyújtott,
- a 4. évfolyamon az év végi felmérésekben alacsonyan teljesített,
- az 5. évfolyam elején írt diagnosztikus mérésen gyenge eredményt nyújtott.

6. osztályban

- az 5. évfolyamon az év végi felmérésekben alacsonyan teljesített,
- a 6. évfolyam elején írt diagnosztikus mérésen gyenge eredményt nyújtott.

Mindkét évfolyamon támaszkodunk az ott tanító pedagógusok véleményére is.

A későbbiekben diagnosztikus mérések alapján a kialakított csoportok változhatnak.

Tanulásszervezési munkaformák a tanórákon

- Egyéni foglalkoztatás (személyre szabott)
- Önálló munka
- Páros munka
- Differenciált csoportmunka
- Projekt

Tanulásiirányítási alapelv: Az egyéni képességekhez, az aktuális fejlettséghez igazodó fejlesztés

Az ellenőrzés módjai

- Szóbeli felelet
- Önálló írásbeli munka
- Tanórai munka
- Gyűjtőmunka
- Csoportmunkában való részvétel
- Ellenőrző dolgozat

Értékelés

A nem szakrendszerű képzésben nyújtott tanulói teljesítmény értékelése a tantárgyakhoz kapcsolódik, tehát figyelembe kell venni a félévi illetve év végi értékelésnél.

Az értékelés alapja:

- A tanuló önmagához mért fejlődése a meghatározott fejlesztési területeken
- Az adott évfolyam követelményeihez viszonyított ismeretei, készségei
- A tanuló teljesítménye az országos standardhoz viszonyítva
- A tanuló tantárgyhoz való viszonya
- Írásbeli munkáinak külleme, füzetvezetése
- Teljesítményének egyenletessége

- Az önálló ismeretszerzés képességének szintje
- Az ismeretek alkalmazásának szintje
- A társakkal való együttműködés minősége
- Munkafegyelme

Az értékelés módjai:

- Tanulói/tanári
- Folyamatos/időszakos
- Szóbeli/írásbeli
- Numerikus/szöveges

A TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a művelődési és közoktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított, szerepelnek a hivatalos tankönyvjegyzékben. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.
2. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei illetve az egyes szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
3. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
4. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
 - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének!
 - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
 - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
5. Az iskola arra törekszik, hogy a normatív támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

Ingyenes tankönyvellátásra jogosult, aki a 2001. évi XXXVII. törvényben biztosított normatív kedvezmény igénybevételeire vonatkozó igényt nyújtott be. A benyújtott igényeket – igazoló iratok bemutatása után az igazgató bírálja el.

A MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉS FELTÉTELEI

1. A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben "A továbbhaladás feltételei" c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.
2. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az "elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
3. Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon tanév végén egy vagy két tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet. Ha az elégtelen osztályzatok száma meghaladja a kettőt, a tanuló a nevelőtestület engedélyével tehet javítóvizsgát.
4. Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon a tanév végén három vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot és a nevelőtestület nem engedélyezi a javítóvizsga letételét, az évfolyamot ismételni köteles.
5. A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból (kivéve a készségtárgyakat) osztályozó vizsgát kell tennie ha:
 - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
 - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
 - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, és az osztályozóvizsgát a nevelőtestület engedélyezte;
 - magántanuló volt.
6. Az első évfolyamon a közoktatási törvény előírásának megfelelően a tanuló csak abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamba, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.
7. A tanuló részére engedélyezhető az évfolyam megismétlése akkor is, ha egyébként magasabb évfolyamba léphetne. Az engedély megadásáról a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt.

AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ELVEI

1. Iskolánk Mogyoród község területén élő minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét május 31. napjáig betöltse, vagy ha ezt csak december 31. napjáig tölti be, a szülő kérje gyermeke felvételét az iskolába.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt (ha a gyermek óvodás volt);
 - a nevelési tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményét (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta);
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
 - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
5. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulóknak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie idegen nyelvből, amely alapján sorolható a megfelelő nyelvi csoportba.
6. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának és a Kt. előírásainak figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

3. A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek;
4. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom idegen nyelv (a 2-8. évfolyamon), matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:
 - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
 - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
5. A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában,
 - az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
 - a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.
 (A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)
6. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.
7. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
 - Az első évfolyamon minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.
 - A második-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
 - Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
 - KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
 - JÓL TELJESÍTETT
 - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
 - FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL
 - A második évfolyamon év végén, valamint a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
8. Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók munkáját a szöveges értékeléshez készült szoftver segítségével értékeljük. Az év végi szöveges értékelés a bizonyítvány mellékletét képezi.

9. A második-nyolcadik évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
10. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:
kitűnő (5+dicséret), jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).
11. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
12. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
13. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók **témazáró** dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-33 %:	elégtelen (1)
34-50 %:	elégséges (2)
51-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

Ettől minimális mértékben eltérhet a pedagógus.

A humán munkaközösség minden írásbeli dolgozat értékelését az alábbi táblázat alapján végzi.

Teljesítmény	Érdemjegy
0-40 %:	elégtelen (1)
41-60 %:	elégséges (2)
61-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

14. A második évfolyamon az év végi bizonyítványban, illetve a harmadik-nyolcadik évfolyamon a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:

- második évfolyamon: *magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, tánc, idegen nyelv.*
 - harmadik évfolyamon: *magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, tánc, idegen nyelv.*
 - negyedik évfolyamon: *magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, tánc, idegen nyelv.*
 - ötödik évfolyamon: *magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, természetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés.*
 - hatodik évfolyamon: *magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, természetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés.*
 - hetedik évfolyamon: *magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, fizika, biológia, kémia, földrajz, ének-zene, rajz, technika, testnevelés.*
 - nyolcadik évfolyamon: *magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, fizika, biológia, kémia, földrajz, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, mozgókép és médiaismeret.*
 - *a nem kötelező (választott) tantárgyak értékelése beépül a megfelelő kötelező tantárgy értékelésébe.*
15. A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.
16. A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.
A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.
A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.
A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.
17. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:
- a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:
- a házirendet betartja;
 - a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
 - kötelességtudó, feladatait teljesíti;
 - önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
 - tisztelettudó;
 - társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
 - az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
 - óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
 - nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;
- b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
 - tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendszeren viselkedik;
 - feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
 - feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
 - az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
 - nincs írásbeli intője vagy megrovása.
- c) **Változó (3)** az a tanuló, aki.
- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
 - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
 - feladatait nem minden esetben teljesíti;
 - előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
 - a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
 - igazolatlanul mulasztott;
 - osztályfőnöki intője van.
- d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:
- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
 - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
 - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
 - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
 - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
 - több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
 - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

18. A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.
19. A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzí.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.
- A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.
20. Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:
- a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
 - tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
 - a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;

- munkavégzése pontos, megbízható;
 - a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
 - taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.
- b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
 - rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
 - a tanórákon többnyire aktív;
 - többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
 - taneszközei tiszták, rendezettek.
- c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:
- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
 - tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
 - felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
 - érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
 - önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.
- d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:
- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
 - az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
 - tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
 - feladatait többnyire nem végzi el;
 - felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
 - a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
 - félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

21. Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez

az iskola jutalomban részesítheti.

22. Az iskolai jutalmazás formái.

- a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretetek adhatók:
 - szaktanári dicséret,
 - napközis nevelői dicséret,
 - osztályfőnöki dicséret,
 - igazgatói dicséret,
 - nevelőtestületi dicséret.
- b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
 - szaktárgyi teljesítményért,
 - példamutató magatartásért,
 - kiemelkedő szorgalomért,
 - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
- c) Az egyes tanévek végén kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- d) A nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók Szent László-díjban részesülnek.
- e) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- f) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- g) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

23. A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

24. Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
 - vagy a házirend előírásait megszegi,
 - vagy igazolatlanul mulaszt,
 - vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének
- büntetésben lehet részesíteni.

25. Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- napközis nevelői figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés;
- tantestületi intés;
- tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

26. A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

AZ OTTHONI (NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása;
- az első-negyedik évfolyamon a tanulók hétfőjére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot;
- az alsós iskolaotthonos osztályokban az „önálló tanulás” veszi át a házi feladat szerepét, amit a tanítók felügyeletével és segítségével az iskolában oldanak meg a tanulók - differenciált formában, szükség esetén otthoni gyakorlásra feladatokat biztosítunk;
- a napközis foglalkozás ideje alatt megfelelő szervezéssel biztosítani kell, hogy a tanulók másnapra felkészüljenek - a napközis nevelő ellenőrzi az írásbeli feladatok elkészítését és ellenőrzi, segíti a szóbeli tanulást;
- az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot;
- a tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK FEJLESZTŐ PROGRAMJA

Bevezető

Minden gyermeknek joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön.

Az alábbi fejlesztési tervet az 1993. évi LXXIX. (törvény a közoktatásról) törvényben, a 2/2005 (III.1.) OM rendeletben, illetve a 14/1994 (VI.24.) MKM rendeletben foglaltak szerint (a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelésének, oktatásának irányelve és a Kerettanterv – Enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelését, oktatását ellátó általános iskolák számára –) dokumentumok alapján állítottuk össze.

Minden gyermeknek más és más a nevelhetősége, s ahhoz, hogy az általános iskolai követelményeknek megfeleljenek, mindegyiknek másfajta megsegítésre van szüksége. A közoktatásnak minden egyes tanulóhoz alkalmazkodnia kell a követelményekben és a segítségnyújtásban is.

A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- b) a megismerő funkciók vagy a viselkedésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.

Az együttnevelés

Az együttnevelés objektív tényezői

Napjainkban az integráció azt jelenti, hogy a SNI gyermekek beilleszkednek a többségi nevelési intézményeket látogató gyermekek, fiatalok közé.

A törvény kimondja, hogy *„A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. ”* 30.§. (1)

Abban nem foglal állást, hogy a SNI gyermek gyógypedagógiai intézményben szegregáltan, vagy ép társaikkal együtt, befogadó iskolában kapja az ellátást.

Arról kell dönteni, hogy az adott gyermek hol kapja meg a számára legmegfelelőbbet, hol érezheti teljes értékűnek magát.

Az együttnevelés sikeres megvalósítása érdekében a befogadó iskoláknak rendelkezniük kell azokkal a tárgyi és személyi feltételekkel, amelyeket a törvény előír.

Az 1993-ban megszületett közoktatási törvény és annak módosításai, valamint az 1998. évi Esélyegyenlőségi törvény rögzítik azokat a körülményeket melyek által megvalósulhat a sikeres integráció.

Az integrációt vállaló intézmények feladatai:

- **Alapító okiratában** szerepeltetni kell a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének-oktatásának feladatát, s azt hogy milyen fogyatékosági csoporthoz tartozó gyermekekről van szó. Ktv. 37.§. (5)
- Átdolgozott **pedagógiai programja** és a helyi tanterve tartalmazza az SNI tanulók értékelésének és oktatásának irányelveit.
- **Szakemberek** biztosítása: szükségleteknek megfelelően gyógypedagógus, logopédus, pszichológus, konduktor. Ktv. 30.§. (11), Ktv. 121.§. (1) 28.
- **Fejlesztő eszközök**, tanórai segédletek biztosítása: Ktv. 121. §. (1) 28.
- Egészségügyi és pedagógiai célú **habilitációs és rehabilitációs foglalkozások** biztosítása, a tanórai foglalkozásokon túl. Ktv. 30.§. (2), Ktv. 30.§. (7), Ktv. 52.§. (6)
- Egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az **értékelés és a minősítés** alól mentesítheti az intézmény igazgatója a szakértői vélemény alapján. Ktv. 30.§. (9)

- Az első évfolyamon az értékelés és minősítés alól mentesített tanuló számára **egyéni továbbhaladást** engedélyezhet az igazgató, vagyis a gyermek haladása eltérhet osztálytársaitól egyes tantárgyakban. Ktv. 70.§. (7) (8) (9) (10)

Az együttnevelés szubjektív tényezői

A törvényi háttér megléte elengedhetetlen, de önmagában kevés, ennél sokkal nagyobb jelentőséggel bírnak a szubjektív tényezők.

Biztosítani kell:

- a SNI tanuló beilleszkedését és együtt haladását a többi tanulóval, ezt segíti a nyitottabb személyiség formálása,
- a szakértői bizottság által megjelölt pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat be kell építeni az egyéni fejlesztési tervekbe,
- a pedagógusok, a szülők és a többi gyermek felkészítését,
- rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesítését, sérülés-specifikus módszerek alkalmazását, folyamatos értékelést, együttműködést a szakemberekkel.

Elengedhetetlen, hogy a fejlesztésben résztvevő szakemberek team-munkában dolgozzanak, együtt kell meghatározni a tennivalókat.

Alapvető tényező továbbá, hogy a pedagógusok jártasak legyenek differenciált tanulásszervezésben.

A differenciálás az a folyamat, melynek során a pedagógus a tanulási folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez rendeli. Ezáltal tudja a tanulóhoz igazítani a tananyag tartalmát, szintjét, a tanulás ütemét, az alkalmazott módszereket, az ellenőrzés, értékelés, számonkérés típusát stb. Ez a fajta tanulásszervezés nemcsak a SNI gyermekek számára kedvező, hanem a csoport valamennyi tagjának. A pedagógus így kaphat képet arról, hogy ki milyen téren kiemelkedő, tehetséges, illetve ki miben marad el társaitól. Az erősségekre építve és támaszkodva határozhatja meg azokat az eljárásokat, módszereket, amelyekkel az elmaradott területek fejleszthetők.

A szülők szerepe, befolyása, felelőssége az kifejezetten nagy. Elsősorban az egyéni igényekhez szabott optimális, támogató környezetet kell biztosítaniuk. Nagy szerepet játszanak abban, hogy a beilleszkedés sikeres legyen, kapcsolatot tartanak az osztálytanítóval és a gyógypedagógussal.

Ha a gyermek fogyatékoságát korán felismerték, akkor a szülőnek már volt ideje feldolgozni, s akkor a szülői elfogadás megbízható támaszt jelent. Találkozhatunk olyan szülői magatartással, amikor az integrált oktatási forma választása a stigmatizációból való megszabadulás lehetőségét jelenti. Ilyenkor nem számíthatunk szülői érdeklődésre, s gyermekének sem tud érzelmi biztonságot nyújtani.

Az iskola és a szülők közti ideális kapcsolatnak a következő alapelvekre kell épülnie:

- a szülő és a szakember kölcsönösen tiszteljük egymást,
- az információáramlás kölcsönös legyen,

- érezzék a szülők, hogy a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő pedagógusok elfogadják gyermekük egyediségét, ők is részesei a nevelési - oktatási folyamatnak.

A pedagógusoknak nem szabad figyelmen kívül hagyniuk az ép gyermekek szüleit sem, empátiás készséget kell kialakítani bennük, fontos, hogy a szülők támogassák gyermeküket a sajátos nevelési igényű tanulók elfogadásában.

A pedagógusok feladata, hogy ismertessék a gyermektársakkal a fogyatékoság mibenlétét, a segítségnyújtás lehetőségeit. Meg kell találni azt az egyensúlyt, hogy a SNI tanuló pont annyi segítséget kapjon, amennyire szüksége van: se többet, se kevesebbet.

Együttműködés a szakemberekkel

Az intézmény a sajátos nevelési igénynek, fogyatékoságnak, létszámnak megfelelő szakembereket biztosít. A gyógypedagógiai tanár / terapeuta feladata sokrétű. Azon túl, hogy egyéni fejlesztési terv szerint közvetlenül foglalkozik a gyermekkel, koordinálja a rehabilitációs munkában résztvevő más szakemberek munkáját, kapcsolatot tart a szülőkkel, nyomon követi a gyermek fejlődését.

Kapcsolatot tart a többségi pedagógusokkal:

- segíti a diagnózis értelmezését,
- javaslatot tesz a környezet kialakítására, speciális eszközök kiválasztására, speciális módszerek alkalmazására,
- folyamatosan konzultál velük,
- ráirányítja figyelmüket a beszerezhető szakirodalomra.

A fejlesztés feladatának meghatározása

A fejlesztés kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, s nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre.

A fejlesztés mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében igazodik a tanuló életkori sajátosságaihoz, részlegesen vagy teljesen módosult képességeihez, eltérő fejlődési üteméhez.

Alapelvei

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,

- ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is terjedjen ki,
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmény pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.
- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit,
- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit,
- a nevelés, oktatás és fejlesztés a szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztése.

Helyzetkép

Az iskolában heterogén osztályok működnek, a törvényben meghatározott módon (11/1994 (VI.8.) MKM 39/D (3), 39/E (1)). Az oktatásszervezési forma az integrált nevelés-oktatás elveinek megfelelően zajlik. A nevelőmunkát elsősorban a Fót Város Egyesített Szociális Egészségügyi Pedagógiai Szolgálat Nevelési Tanácsadóval való szoros szakmai együttműködés támogatja.

A Pedagógiai Szakszolgálat működése biztosítja az integrált nevelés feltételeit. Ennek keretein belül pszichológus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus és logopédus foglalkozik a gyerekekkel.

Az iskolába járó tanulók összetételére a nagyfokú heterogenitás jellemző, mind szociális, mind a tanulási képességek fejlettségének területén. A sajátos nevelési igényű tanulók kis százaléka enyhe értelmi fogyatékos, a többi a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd, illetve a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd. (dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, hypekinetikus)

Általános cél - alapelvek

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki.

A sajátos nevelési igény magában foglalja:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós,

habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Integráció: a sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai nevelése integrált módon történik, érvényesítve az inklúzió, asszimiláció és akkomodáció, illetve az adaptáció elveit.

Komplexitás: a tanuláshoz szükséges képességek minden területére kiterjed a fejlesztés, egy adott képesség célzott fejlesztése közben egy másik képesség is aktivizálódik. Mindezekkel egyidejűleg jelen van a kogníció, a kognitív képességek fejlődése is.

Cél:

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a részképességek területén mutatkozó hiányosságok pótlása, sérült funkciók helyreállítása.

A fejlesztés folyamatát meghatározó tényezők:

- A fogyatékoság, vagy részképesség zavar típusa, súlyossága.
- A fogyatékoság vagy részképesség zavar kialakulásának ideje.
- A sajátos nevelési igényű tanuló
 - életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
 - képességei, kialakult készségei,
 - kognitív funkciói, meglévő ismeretei.
- A társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel.

A fejlesztő tevékenység területei:

A súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok hátterében **részképesség-zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar**, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn. Nem határozhatunk meg egységes jellemző jegyeket; az egyes állapotok a tünetek/tünet-együttesek komplexitásától függően a funkciógyengeségtől a komplex személyiség-, illetve általános tanulási zavarig terjedhetnek. A percepció bázis többdimenziós érintettsége miatt az olvasás, írás, számolás elsajátításában különböző súlyosságú akadályt jelent, az enyhe zavartól egészen a funkcióképtelenségig.

A részképesség-zavarok körébe az iskolai teljesítmények - elsősorban az alap kultúrtechnikák (olvasás, írás, számolás) - elsajátításának nehézségei, a képességek deficitje, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünet-együttese tartozik. Jellemző, hogy az adott részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó

súlyos teljesítménybeli elmaradás mutatkozik, valamint teljesítményszóródás mutatható ki az intelligenciafaktorok, a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között. A részképesség-zavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződik ki.

A kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar megléte esetén az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni, az általánosnál sokkal több cselekvéses tanulási helyzetet igényel. Azok a tanulók, akik súlyos figyelemzavaruk helyzetidegenség, hibás-hiányos helyzetfelismerés vagy fejletlen önirányítás, gyenge önértékelési képesség miatt nem tudnak a tanulási szituációba beilleszkedni, állandó személyes kontrollra, megerősítésre szorulnak.

Míg a részképesség-zavarok gyakran ép érzékszervek esetén is az érzékszervi fogyatékoság (gyengén-látás, enyhe nagyothallás) látszatát kelthetik, addig a hiperaktivitás, a nyugtalanság, a túlmozgások, a figyelemzavar előfordulásakor a tanulók általánosan gyenge képességűnek, értelmi fogyatékosnak tűnhetnek.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének, érési lelassulásának jelei a tanulási, magatartási zavar tüneteit mutató tanulóknál az alábbiak:

- általában érzékenyebbek a meteorológiai változásokra,
- fáradékonyabbak az átlagnál, nehezen tűrik a zajokat, nehezen viselik el a várakozási feszültséget,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat.

Az **enyhén értelmi fogyatékos** tanulók akadályozottsága, személyiségfejlődési zavara, az idegrendszer különféle eredetű, öröklött vagy korai életkorban szerzett sérülésével és/vagy funkciózavarával függ össze. Az enyhe fokú értelmi fogyatékoság (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.

Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal állapítható meg a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, valamint más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékosággal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki. Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. Ezek változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

A nevelésükhöz szükséges feltételek:

- a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta foglalkoztatása,
- speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve

- a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési igényeinek megfelelő gyógypedagógiai nevelés és terápia hatására fejlődésük a mentális képességek területén is számottevő lehet.

Beszéd fogyatékos az a tanuló, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság. Ennek következtében átmeneti, illetve tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben, a szociális kapcsolatok kialakításában. Az akadályozottság megmutatkozhat a beszédhangok helyes ejtésének, a beszédészlelés és -megértés zavaraiiban, a beszédritmus sérülésében, a grafomotoros és a vizuomotoros koordináció éretlenségében, valamint az általános beszédgyengeséggel együttjáró részképesség-kiesésben. A különböző jellegű diszfóniák, a hangadás kóros elváltozásai szintén a beszéd fogyatékoság körébe sorolhatók.

A beszéd fogyatékos tanulónál a fentiek - az egészen enyhe eltérésektől az érthetetlen beszédig - minden változatban előfordulhatnak. A súlyos beszéd fogyatékos tanulónál a kommunikációs nehézségek miatt különböző másodlagos pszichés eltérések (magatartási zavar) alakulhatnak ki. A fenti tünetek együttesen tanulási akadályozottságot is kiválthatnak.

Amennyiben a beszéd fogyatékosság a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló a továbbiakban is folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszédbeli akadályok jellegétől függ.

Ezek az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- megkésett beszédfejlődés,
- diszfázia,
- diszlália,
- orrhangzós beszéd,
- beszédritmus zavara (dadogás, hadarás),
- diszfónia,
- disarthria,
- mutizmus,
- diszlexia,
- diszgráfia,
- súlyos beszédészlelési és beszédmegértési zavar, vagy ezek halmozott előfordulása.

A dadogás, a hadarás, a diszfónia serdülőkorban is jelentkezhet. Különös figyelmet érdemel ebben a korban a felnőtt beszédhang fokozatos kialakulásának óvó-segítő rendszere, ennek beépítése a pedagógiai teendők sorába.

A beszédzavarok egy-egy tanulónál halmozottan is előfordulhatnak. A leggyakrabban a megkésett, illetve akadályozott beszédfejlődés, a komplex nyelvi fejlődési zavar jelenik meg a tünetek sokféleségével tarkítva.

Nem ritka a megkésett/akadályozott beszédfejlődés-hadarás-dadogás együttese. Az iskolai szakaszban ennek olvasás-, írászavar-kihatása is megmutatkozik. A tünetek megjelenhetnek párhuzamosan, de előfordul a tünetváltás jól ismert jelensége is, amikor pl. a kiejtés javítását, javulását követően dadogás, hadarás lép fel. Ilyen esetekben a fejlesztési elvekre épülő terápiák tudatos alkalmazása a rehabilitáció döntő tényezője.

A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A beszéd fogyatékos tanuló iskolai fejlesztésében, speciális nevelési igényeinek kielégítésében elsőbbséget kell biztosítani az ép beszélő környezetben integráltan történő oktatásnak a különleges gondozási igény feltételeivel is rendelkező többségi általános iskolában. Ez biztosíthatja a tanulók számára a felfelé nivellálást segítő pedagógiai környezetet.

Nagyon súlyos esetekben - főként az intenzív rehabilitáció érdekében - szükség lehet a beszéd fogyatékos tanuló elkülönített - az e célra létesített gyógypedagógiai intézményben, osztályban történő - iskolai nevelésére, oktatására. Ennek időtartama azonban ésszerű időhatárok között átmeneti, a terápia eredményességétől függő, a család helyzetétől, terápiás együttműködésétől befolyásolt gyakorlat. A külön iskolákban törekedni kell arra, hogy a tanuló minél előbb visszakerüljön a többségi oktatásba, és különleges gondozása az intenzív rehabilitáció után, integrált oktatása mellett legyen biztosítva.

- A beszéd fogyatékos tanulók fejlesztésében törekedni kell a pszichológiai és fiziológiai tényezők összhangjára, a személyiség és a beszéd működés kölcsönhatására, funkcionális összefüggésrendszerére.
- A fejlesztés legyen tudatos és tervszerű, melynek során a beszéd állapotának felmérésétől a terápiás terv meghatározásán át a tudatos módszerválasztáson túl a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul.
- A módszerek megválasztásakor az életkor, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, az értelmi képesség, a beszédhiba típusának és súlyosságának, és a korrekció adott szakaszának figyelembevétele szükséges.
- A fejlesztésében meghatározó a sokoldalú perцепciós fejlesztés, melynek során a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmozgási benyomások egymást erősítve fejlődnek.
- Fontos a transzferhatások tudatos kihasználása. Mivel a különböző beszédműveletek számos azonos, illetve közös elemből tevődnek össze, a fejlesztés a különböző átviteli megoldásokkal eredményesebbé tehető.
- A beszéd fogyatékos tanulók nevelése, oktatása megköveteli az egyéni és csoportos foglalkozások változatos szervezeti kereteit.
- A súlyos beszéd fogyatékos tanulók fejlesztése intenzív és folyamatos.
- A fejlesztést a szülők támogató együttműködése segíti. A terápiában - a minél gyorsabban automatizált jó beszéd szint elérése érdekében - a tanulóval kommunikáló valamennyi felnőtt legyen partner.

Általános feladatok:

Az iskolába kerülő gyermekek előzetes szűrése, képességeik, iskolaérettségük felmérése (ha lehet, már az óvodában). A szűrés során súlyos hiányosságokat, részképesség-zavarokat mutató gyerekeket a képességvizsgáló bizottsághoz küldjük tovább szakvéleményezésre. A kapott

eredményeket csapatmunkában kiértékeljük, megbeszéljük a további feladatokat, a fejlesztés lehetőségeit és szükséges lépéseit.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a gyermekek haladását és felzárkózásának ütemét, rendszeresen konzultálva és együttműködve az osztálytanítókkal. A gyerekeket a továbbiakban évente kontrollvizsgálatra utaljuk.

A fejlesztési munkát Fót Város Egyesített Szociális Egészségügyi Pedagógiai Szolgálat Nevelési Tanácsadójával való szoros szakmai együttműködésben végezzük.

Folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a szülőkkel, a gyermekvédelmi felelőssel, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal, figyelemmel kísérjük a gyermeket érő egyéb környezeti, szociális és egészségügyi változásokat.

A gyerekekről egyéni fejlődési lapot, a foglalkozásokról munkanaplót vezetünk.

A fejlesztés, terápia általános szempontjai

A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli. A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történik.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Az iskolai nevelés, oktatás során további kiemelt feladat:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- a kudarcűrő-képesség növelése,
- az önállóságra nevelés.

A megismerő funkciók vagy viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető, vagy vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók fejlesztésének kiemelt céljai, feladatai

Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia a tanulási zavarok fogalomkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Hátterében a központi idegrendszer sérülései, organikus eltérései, érési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódásai találhatók meg, valamelyik dominanciájával. Általában differenciálatlan az aktív szókincs, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz.

Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

A súlyos olvasás-írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép- és felsőfokú oktatásban, illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata.

Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfias tanulók.

A fejlesztés célja:

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkor osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező képességét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

Diszkalkulia

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más iskolai teljesítmények (pl. olvasás, írás, idegennyelv tanulás) jó színvonala mellett. Hátterében általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, amelynek következtében zavart az érzékelés-észlelés folyamata, sérült a gondolkodás. Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

A kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar

Már az első öt évben kialakuló tünetegyüttes, melyet jellemez a tevékenységek csapongása, a figyelmetlenség, a nagyfokú impulzivitás, a szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanság, többszöri konfrontálódás a társakkal. Gyakori a kognitív működések zavara, illetve a nyelvi és motoros képességek fejlődésének késése. Másodlagos szövődménye az aszociális viselkedés és csökkent önértéktudat.

Magatartási zavarok

Jellemzői a visszatérő és tartós disszociális, agresszív vagy dacos magatartássémák. A viselkedés erősen eltér az adott életkorban elvárhatótól, a szociális elvárásokat durván áthágja. Sokkal súlyosabb lehet, mint egy gyermekcsíny vagy egy serdülőkori lázadás és hosszan tart (hat hónap vagy annál hosszabb ideig).

Jellemzi még: nagyfokú harcosság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, fenyegető erőfitogtatás, indulatkitörések, iskolakerülés, hazudozás.

A fejlesztés elvei, módszerei, feladatai:

- A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére.
- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.
- A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén. Ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében olyan készségek kialakulása szenved zavart, melyek később elengedhetetlen feltételei az előrehaladásnak. Az ép percepció, a figyelem, a felidézés, az elvont gondolkodás, a logikai, grammatikai folyamatok, a beszéd, írás, olvasás stb. mind nélkülözhetetlen alaptényezők az eredményes tanuláshoz. Egy idejében elkezdett rehabilitáció-korrektív tevékenység a gyermekek többségénél teljes javulást eredményezhet, a megfelelő beavatkozás lehetővé teszi, hogy ezek a gyermekek kibontakoztassák képességeiket. A fejlesztés célja, hogy a gyermekek képességeit olyan szintre emelje, mely alkalmassá teszi őket az életkoruknak, osztályfokuknak, illetve mentális fejlettségüknek megfelelő teljesítményre. Ennek értelmében a fejlesztés mindig egyénre szabott, és ha csak lehet megelőző jellegű.

A fejlesztés a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására, kompenzálására, az eszköztudás fejlesztésére, a felzárkóztatásra, a tanulási technikák elsajátítására, a szociális képességek fejlesztésére, az önálló életvezetésre irányul, és a programokon, tréningeken keresztül valósul meg.

A rehabilitációs, fejlesztési tevékenység lényeges eleme a folyamatos vagy szakaszos pedagógiai diagnosztizálás. Szolgálja a korrigáló, kompenzáló tartalmak, eljárások, terápiás eszközök tervezését, megelőzheti a további - másodlagos - tünetek megjelenését. A rehabilitációs, fejlesztési tevékenység során a fejlesztő programok készítésekor és elemzésekor elsődlegesen azt kell figyelembe venni, hogy a gyógypedagógiai nevelés, a terápiás eljárás és eszközrendszer miként tud vagy tudott hozzájárulni a pszichikai, a fiziológiai funkciók zavarának korrigálásához, kompenzálásához, a funkcionális képességek csökkenéséből, a funkciók fejletlenségéből eredő zavarok kezeléséhez, a szociális szféra akadályozottságából származó hátrányok csökkentéséhez.

A fejlesztés tartalma

A fejlesztés alapelvei:

- a lemaradás helyének és mértékének megállapítása, a fejlesztési cél meghatározása.
- a komplexitás elvén alapuló fejlesztőprogram kidolgozása: mozgás (nagy és finommotorika),
- testséma ismeret és téri tájékozódás
- percepció és verbális fejlesztés
- módszerét jellemzi a többirányú ráhatás, rávezetés, az egyes részfunkciók megerősítése, vagy szükség szerint újratanítása.

A tanulási zavarok megjelenési formái, pszichológiai okai, korrekciója:

Megjelenési forma – tanulási nehézség	Pszichológiai okok – részképesség zavarok	A fejlesztés iránya	Javasolt fejlesztő tevékenység
Általánosan gyenge teljesítmény	Nagymozgások fejletlensége, mozgáskoordinációs zavar	Középagy (látás, hallás, egyensúlyozás) Köziagy (sztereolátás, hallás)	Kúszás, mászás, utánzó járások, egyensúlyozások, nyitott és csukott szemmel, ellentétes oldali kéz-, lábmozdulatok, keresztbelendítések)
Görcsös, kusza írás, egyenetlen „kilógó” írás.	Finommozgás fejletlensége, koordinációs nehézségek, összehangolatlan szem-kéz koordináció	Kézizomzat lazítása, írásmozgás koordinációs gyakorlatok, papírceruza gyakorlatok, kirakások.	„ujjtorna” mondókával, tapintások, iránykövetés, vonalkövetés, pontok összekötése, labirintus, megrajzolt ábrák átírása, színezések, formakirakások, drót egyengetése, hajlítgatása, formaalakítás
Testnevelési órán társait figyelve”lenézi”, hogy mit kell csinálnia	Testséma ismeret hiánya, és az abból adódó önismeret és önbizalom hiánya	Önismeret fejlesztése: tükrögyakorlat, testrészek megnevezése, megérintése, testfunkció ismeret, testséma fejlesztését segítő mozgások	Saját testrészének, személyi zónáinak pontos ismerete, megérintése, nyitott és csukott szemmel. Azonos oldali, majd keresztirányú érintése. Társ testrészeinek érintése megnevezés után, emocionális gyakorlatok.

Betűk, számok fel nem ismerése, a hasonlók összetévesztése, szavak hibás olvasása. Tükörlírás, tükörolvasás, szótagcsere, betűcsere, sorok, oldalak kihagyása.	A térben való tájékozódás nehézségei, a síkban való téri tájékozódás fejletlensége, a rész-egész viszonya és a Gestalt-látás észlelési problémái.	Téri irányok gyakorlása, személyi zónák, téri tájékozódás síkban, a rész-egész és a Gestalt-látás fejlesztése.	Iránygyakorlatok, olvasása, színlelése, négy irányban. Adott képhez viszonyítva mások helyének meghatározása. Tájékozódás ponthálóban, négyzetrácsban, szétvágott betűk, számok összerakása, hiányos alakzatok részeinek pótlása.
Adott betű fel nem ismerése, ha az más színű, méretű, és helyzetű. Nyomatott és írott betűk azonosításának problémája.	Az alak állandóságának, az azonosságok és különbözőségek észlelésének nehézségei.	Különböző képek összehasonlítása, különbözők közt az azonos keresése, hasonlóak közt a különbségek megállapítása.	Tárgyak csoportosítása megadott szempontok szerint, feladatlapok megoldása, képek azonosítása, különbségek megfogalmazása. Betűsorban azonos betű, számsorban azonos szám felismerése, vagy különböző megjelölése.
Nem ismeri fel a szóban a megadott betűt, a mondatban a kiemelt szót, a szövegben a kiemelt mondatot.	Alak-háttér megkülönböztetésének zavara	Eligazodni kusza vonalak között, egymásra rajzolt ábrák felismerése, egyedeire bontása	Eseményképen megnevezett rész megnevezése, „pókháló” mögötti ábrák keresése, színezéssel történő kiemelése. Egymásra rajzolt ábrák megnevezése, megszámlálása. Egymásra írt betűk átírása.
Nem „hallja ki” a megadott hangot a szóban, nem tudja összevonni a hangokat, szinte a tanító hangját „sem hallja”	Auditív alak-háttér, és az auditív zártság észlelési problémája	Háttér zörejekből egy-egy zörej forrásának a megnevezése, magnószalagról hallott zörejek megkülönböztetése	Ide illő népi játékok, hangfelismerés és utánzás, hangösszevonás (szótagokból), szavak kitalálása szórészekből

Nem érzi a hangok eltérő időtartamát, összetéveszti a zöngés és zöngétlen hangokat, hasonló hangzású szavakat nehezen különböztet meg.	Auditív ritmus és fejletlen auditív diszkrimináció	Hangoztatás, hangutánzás, ritmizálás, utánmondás, és jelentés értelmezés.	Helyes ejtési gyakorlatok, titkos beszéd magánhangzók, betűkígyó szavakra bontása, szavak szótagolása, hangokra bontása. Zöngés, zöngétlen kirakása, szavak mondatba foglalása.
A szövegértés és a tollbamondás utáni írás nehézségei	Hiányzik az egyes észlelési csatornák közötti összehangolt működés. A keresztcsatornák nem funkcionálnak megfelelően.	Az átfordítási képesség fejlesztése, a tapintott, látott, hallott ismeretek megjelenítése más formában	Tapintással felismert tárgy képének kiválasztása, hallott hangok forrásának megkeresése, látott kép leírása, tárgyak lerajzolása elmondás alapján.
Folyamatos mozgás, órán nem tudja követni a feladatot, hirtelen változó hangulat	A szenzoros ingereket nem tudja értelmezni és egységbe rendezni, képtelen szelektíven figyelni: hiperkinetikus, impulzusgátlás hiányosságai, gyenge gátló kontroll komplex figyelmi deficit,		

A fejlesztés eredményességének minősítése

- standard felmérések alapján (fejlettségi szintmérők, pszichológiai – viselkedési – kérdőívek)
- tantárgyi eredmények követése
- esetmegbeszélés
- konzultáció a tanítókkal

Feltételek

Személyi feltételek:

A szakirányú végzettséggel rendelkező **gyógypedagógiai tanár**.
Feladata:

1. a tanulási, illetve képességbeli zavarokkal küzdő gyermekek vizsgálata (gyógypedagógiai és értelmi vizsgálatok, gyermek fejleszhetőségi mértékének megállapítása), diagnosztikája és fejlesztése. Ellátja azokat a gyermekeket, akiknél a pszichológiai vizsgálat képességzavart valószínűsít.
2. A gyermekeket a szükséges ideig tartja gondozásban, korrekciós terv alapján fejlesztő foglalkozásokat vezet. Tájékoztatja a szülőket a gyermek állapotáról és fejlődéséről, tanácsot ad az otthoni foglalkozásra vonatkozóan.

Kompetenciája:

1. a programok, programcsomagok összeállítása,
2. a rehabilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés,
3. közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

Pedagógus, fejlesztő pedagógus.

Munkája:

1. a tanulási nehézségekkel küzdő, illetve sajátos nevelési igényű gyermekek számára differenciált módszerekkel fejlesztő foglalkozásokat szervez, melyek célja – többek közt - a gyermek saját mentális szintjére való felzárkóztatása.
2. a gyermek pozitív személyiségéből indul ki, korrigálja tanulási módszereit, a lehetőséghez mérten pótolja teljesítménybeli lemaradásait, biztosítja a gyermek számára elérhető sikerélményt.
3. módszerei: a hagyományos és alternatív pedagógia fejlesztő eljárásai (dyslexia, dysgraphia, dyscalculia prevenció, kis- és nagymozgások fejlesztése, finommotorium fejlesztése, tantárgyi korrekció, tanulási technikák és motiváció fejlesztése)

Pszichológus

Tevékenységeinek főbb területei:

1. diagnosztika,
2. tanácsadás, terápia,
3. szakvélemény készítés.

Diagnosztika

Pszichológiai diagnosztika célja: a probléma meghatározása. A pszichodiagnosztika szükség szerint orvosi és pedagógiai vizsgálatokkal egészülhet ki.

A diagnózis elkészítése érdekében a pszichológus meghallgatja a szülőt, nevelőt, célzottan kérdéseket tesz fel, megfigyeli a gyermek viselkedését, vizsgálatokat végez

- az értelmi képesség,
- a személyiség felépítése,
- a mozgáskoordináció fejlettsége,
- az esetleges képességzavarok felderítése érdekében.

Pszichológiai gondozás, terápia . A szükséges vizsgálatok elvégzése után a pszichológus meghatározza problémák forrását, és eldönti, hogy a nevelési tanácsadó mely szolgáltatásai a leginkább megfelelőek a gyermek számára. Szükséges esetben ehhez a többi szakdolgozó segítségét is igénybe veszi. A pszichológiai foglalkozás lehet egyéni, csoportos, vagy akár az egész családot bevonó családterápia.

A gondozás során a pszichológus rendszeresen megbeszéli a szülővel a gyerek állapotát, szükség esetén tanácsokat adhat az otthoni teendőkre vonatkozóan. A pszichológus együttműködik a gyerek pedagógusaival, az utazó pszichológussal, valamint szükség esetén más egészségügyi vagy gyermekvédelmi intézmény szakembereivel.

A pszichológus meghatározott esetekben szakvéleményt készít. A szakvéleményben összefoglalja a vizsgálatok eredményét, valamint azok alapján megfelelő javaslatot tesz a további gondozásra, teendőkre. A szakvélemény tartalmát a pszichológus a szülővel megbeszéli, a szülő a szakvéleményen aláírásával igazolja, hogy megismerte annak tartalmát. Ha a szülő nem ért egyet a véleményben foglaltakkal, a jegyzőnél eljárást kezdeményezhet.

Logopédus által végzett vizsgálatok:

- Beszéd vizsgálata: beszédfejlődés, beszédszervek állapota, beszéd (alaki, artikuláció, ritmus), beszéd tartalmi vizsgálata, beszédmegértés, és beszédfolyamatosság.
- Dominancia vizsgálat: szem, kéz láb dominanciája.
- Téri tájékozódás vizsgálata: irányok és relációs szavak megértése
- Hallásvizsgálat: hallásépség, beszédhang megkülönböztetése, és hallási emlékezet.
- Emlékezet vizsgálata: verbális és vizuális
- Soralkotás, szerialitás: alak- és mintaészlelés, mintakövetés.
- Fogalomalkotás: formák azonosítása.

Tárgyi feltételek:

A „14/1994 (VI.24.) MKM rendelet: Jegyzék a pedagógiai szakszolgálat intézményeinek kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléseiről” alapján meghatározottaknak megfelelően. Jelenlegi helyzet (valamennyi helyiség a rendeletben meghatározott bútorzattal van ellátva): Az iskola épületétől különálló ház, összesen három foglalkoztató szobával, egy váró helyiséggel, és egy mellékhelyiséggel.

Vizsgáló, tanácsadó szoba (pszichológus)

Fejlesztő szoba (fejlesztő pedagógusok által használt)

Logopédiai foglalkoztató szoba (logopédusok)

Orvosi szoba és tornaterem (gyógytestnevelés) az iskola épületében található, közös használatban.

Segédeszközök:

intelligencia, mentális funkció, mentális képesség vizsgálatára, verbális és non-verbális pszichológiai tesztek

memória és figyelemfunkciók, figyelemkészség vizsgálatára szolgáló tesztek, próbák, mesetesztek

- projektív tesztek
- beszédértés, beszédfunkciók vizsgálatát szolgáló eszközök, látás- hallásfigyelem, beszéd, kommunikáció vizsgálatára szolgáló táblák, játékok:
- speciális tornaeszközök
- játékterápiához szükséges alapjátékok
- egyszerűbb és bonyolultabb játékok, rajzoláshoz, festéshez szükséges eszközök

A további eszközfejlesztést (logopédiai diagnosztikai eszközök, fejlesztést szolgáló segédeszközök, illetve tornaeszközök) pályázatok útján valósítjuk meg.

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

1. A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként két alkalommal október, illetve május hónapban. (A felmérés a „Hungarofit teszt” alapján került összeállításra. Lásd: *Módszerek a tanulók fizikai felkészültségének, teljesítményének mérésére, értékelésére Szerkesztette: Anrásné Dr. Teleki Judit, MKM 1997.*)

2. A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az értesítő könyvön keresztül a szülők tudomására hozzák.

3. A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:

1.feladat: HELYBŐL TÁVOLUGRÁS (Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

Kiinduló helyzet: a tanuló az elugróvonal (elugródeszka) mögé áll úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érinti.

Feladat: térdhajlítás – és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsútos mélytartásba, előzetes lendületszerzés –, majd erőteljes páros lábú elrugaskodás és elugrás előre.

Értékelés: az utolsó nyom és az elugróvonal közötti távolságot mérjük méterben.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
M	évfolyam							
1	1.00	1.10	1.23	1.34	1.45	1.55	1.64	1.72
2	1.03	1.13	1.26	1.37	1.48	1.58	1.67	1.75
3	1.06	1.16	1.29	1.40	1.51	1.61	1.70	1.78
4	1.09	1.19	1.30	1.43	1.54	1.64	1.73	1.81
5	1.12	1.22	1.34	1.46	1.57	1.67	1.76	1.84
6	1.15	1.25	1.37	1.49	1.60	1.70	1.79	1.87
7	1.18	1.28	1.40	1.52	1.63	1.73	1.82	1.90
8	1.21	1.31	1.44	1.55	1.66	1.76	1.85	1.93
9	1.24	1.34	1.47	1.58	1.69	1.79	1.88	1.96
10	1.27	1.37	1.50	1.61	1.72	1.82	1.91	1.99
11	1.30	1.40	1.53	1.64	1.75	1.85	1.94	2.02
12	1.33	1.43	1.56	1.67	1.78	1.88	1.97	2.05
13	1.36	1.45	1.59	1.70	1.81	1.91	2.00	2.08
14	1.39	1.48	1.62	1.73	1.84	1.94	2.03	2.11

15	1.42	1.52	1.65	1.76	1.87	1.97	2.06	2.14
16	1.45	1.56	1.68	1.79	1.90	2.00	2.09	2.17
17	1.48	1.58	1.72	1.82	1.93	2.03	2.12	2.20
18	1.51	1.62	1.76	1.85	1.97	2.07	2.16	2.24
19	1.54	1.66	1.80	1.89	2.01	2.11	2.20	2.28
20	1.57	1.70	1.84	1.94	2.05	2.15	2.24	2.32
21	1.61	1.74	1.87	1.98	2.09	2.19	2.28	2.36

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
M	Évfolyam							
1	0.97	1.08	1.17	1.24	1.31	1.38	1.43	1.47
2	1.00	1.11	1.20	1.27	1.34	1.41	1.45	1.50
3	1.03	1.14	1.23	1.30	1.37	1.44	1.48	1.53
4	1.06	1.17	1.26	1.34	1.40	1.47	1.51	1.56
5	1.09	1.20	1.29	1.38	1.43	1.50	1.54	1.59
6	1.12	1.23	1.32	1.41	1.45	1.53	1.57	1.62
7	1.15	1.26	1.35	1.44	1.48	1.56	1.60	1.65
8	1.19	1.29	1.38	1.47	1.51	1.59	1.63	1.68
9	1.22	1.32	1.41	1.50	1.54	1.62	1.66	1.71
10	1.25	1.35	1.44	1.53	1.57	1.65	1.69	1.74
11	1.29	1.38	1.48	1.56	1.60	1.68	1.72	1.77
12	1.32	1.41	1.50	1.59	1.63	1.71	1.74	1.80
13	1.35	1.44	1.53	1.62	1.66	1.74	1.77	1.84
14	1.39	1.48	1.57	1.65	1.69	1.77	1.80	1.87
15	1.41	1.50	1.60	1.68	1.72	1.80	1.83	1.90
16	1.44	1.53	1.64	1.71	1.76	1.84	1.87	1.94
17	1.47	1.57	1.67	1.74	1.80	1.87	1.91	1.98
18	1.50	1.60	1.70	1.77	1.84	1.90	1.95	2.02
19	1.54	1.64	1.74	1.80	1.88	1.94	1.99	2.05
20	1.57	1.68	1.78	1.84	1.92	1.98	2.03	2.08
21	1.61	1.72	1.81	1.88	1.96	2.02	2.07	2.11

2. feladat: HASONFEKVÉSBŐL TÖRZSEMELÉS ÉS LEENGEDÉS FOLYAMATOSAN

(A hátizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja laza tarkórártás helyzetében van. A vizsgálatot végző személy az egymáshoz tett lábfejeket a földhöz szorítja.

Feladat: a tanuló az 1. ütemre törzsemelést végez,

2. ütemre összeérinti a könyökét az álla alatt,
3. ütemre visszanyit tarkórátartásba,
4. ütemre törzsét leengedve visszafekszik a földre.

Értékelés: négy perc alatt végrehajtott törzsemelések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
M	évfolyam							
1	20	22	24	26	28	30	32	34
2	24	26	28	30	32	34	36	38
3	28	30	32	34	36	38	40	42
4	32	34	36	38	40	42	44	46
5	36	38	40	42	44	46	48	50
6	40	42	44	46	48	50	52	54
7	44	46	48	50	52	54	56	58
8	48	50	52	54	56	58	60	62
9	52	54	56	58	60	62	64	66
10	56	58	60	62	64	66	68	70
11	60	62	64	66	68	70	72	74
12	64	66	68	70	72	74	76	78
13	68	70	72	74	76	78	80	82
14	72	74	76	78	80	82	84	86

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
M	évfolyam							
1	16	19	22	25	28	29	30	32
2	20	23	24	29	32	33	34	36
3	24	27	28	33	36	37	38	40
4	28	31	32	37	40	41	42	44
5	32	35	36	41	44	45	46	48
6	36	39	40	45	48	49	50	52
7	40	43	44	49	52	53	54	56
8	44	47	48	53	56	57	58	60
9	48	51	51	57	60	61	62	64
10	52	55	56	61	64	65	66	68
11	56	59	60	65	68	69	70	72
12	60	63	64	69	72	73	74	76
13	64	67	68	73	76	77	78	80
14	68	71	74	77	80	82	83	84

3. feladat: HANYATTFEKVÉSBŐL FELÜLÉS TÉRDÉRINTÉSEL FOLYAMATOSAN

(A hasizmok erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló torna vagy egyéb puha szőnyegen a hátán fekszik, és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja. Laza tarkóratartás előre néző könyökkel.

Feladat: a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat. Hanyattfekvés és újabban felülés következik folyamatosan.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott felülések száma négy perc alatt.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
M	évfolyam							
1	25	28	31	34	36	38	40	42
2	30	33	36	39	41	43	45	47
3	35	38	41	44	46	48	50	52
4	40	43	46	49	51	53	55	57
5	45	48	51	54	56	58	60	62
6	50	53	56	59	61	63	65	67
7	55	58	61	64	66	68	70	72
8	60	63	66	69	71	73	75	78
9	65	68	71	74	76	78	80	82
10	70	73	76	79	81	83	85	87
11	75	78	81	84	86	88	90	92
12	80	83	86	89	91	93	95	97
13	85	88	91	94	96	98	100	102
14	90	93	96	98	100	102	104	106

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
M	évfolyam							
1	20	23	26	29	32	34	36	38
2	25	28	31	34	36	38	40	42
3	30	33	36	39	41	43	45	47
4	35	38	41	44	46	48	50	52
5	40	43	46	49	51	53	55	57
6	45	48	51	54	56	58	60	62
7	50	53	56	59	61	63	65	67
8	55	58	61	64	66	68	70	72
9	60	63	66	69	71	73	75	77
10	65	68	71	74	76	78	80	82
11	70	73	76	79	81	83	85	87

12	75	78	81	84	86	88	90	92
13	80	83	86	89	91	93	95	97
14	85	88	91	94	96	98	100	102

4. feladat: FEKVŐTÁMASZBAN KARHAJLÍTÁS- ÉS NYÚJTÁS FOLYAMATOSAN

(A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: lányok 2 perc; fiúk: 4 perc.

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz (tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar).

Feladat: a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és karhajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
M	évfolyam							
1	5	7	9	11	13	15	17	19
2	7	9	11	13	15	17	19	21
3	9	11	13	15	17	19	21	23
4	11	13	15	17	19	21	23	25
5	13	15	17	19	21	23	25	27
6	15	17	19	21	23	25	27	29
7	17	19	21	23	25	27	29	31
8	19	21	23	25	27	29	31	33
9	21	23	25	27	29	31	33	35
10	23	25	27	29	31	33	35	37
11	25	27	29	31	33	35	37	39
12	26	28	30	32	34	36	38	40
13	27	29	31	33	35	37	39	41
14	28	30	32	34	36	38	40	42

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
M	évfolyam							
1	1	1	2	2	3	4	5	6

2	1	2	2	3	4	5	6	7
3	2	2	3	4	5	6	7	8
4	2	3	4	5	6	7	8	9
5	3	4	5	6	7	8	9	10
6	4	5	6	7	8	9	10	11
7	5	6	7	8	9	10	11	12
8	6	7	8	9	10	11	12	13
9	7	8	9	10	11	12	13	14
10	8	9	10	11	12	13	14	15
11	9	10	11	12	13	14	15	16
12	10	11	12	13	14	15	16	17
13	11	12	13	14	15	16	17	18
14	12	13	14	15	16	17	18	19

A tanulók minősítése a négy feladatban elért összes pontszám alapján:

5. feladat: COOPER-TEST

Pontérték táblázatok az aerob állóképesség méréséhez

Cooper-teszt, 12 percig futás/gyaloglás (m)						©F. Mérey Ildikó					
Lányok pontérték táblázata: 1-77 pontig.											
I.-V. osztály						(7-11 éves életkorú)					
						(életkor/év).					
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves
1	1140	1180	1210	1280	1300	41	2000	2040	2070	2130	2160
2	1160	1200	1230	1300	1320	42	2020	2060	2090	2150	2180
3	1180	1220	1250	1320	1340	43	2040	2080	2110	2180	2200
4	1200	1240	1270	1340	1360	44	2060	2100	2130	2200	2220
5	1230	1270	1300	1370	1390	45	2080	2120	2150	2220	2240
6	1250	1290	1320	1390	1410	46	2110	2150	2180	2240	2270
7	1270	1310	1340	1410	1430	47	2130	2170	2200	2260	2290
8	1290	1330	1360	1430	1450	48	2150	2190	2220	2280	2310
9	1310	1350	1380	1450	1470	49	2170	2210	2240	2300	2330
10	1330	1370	1400	1470	1490	50	2190	2230	2260	2320	2350
11	1350	1390	1420	1490	1510	51	2210	2250	2280	2350	2370
12	1380	1420	1450	1510	1540	52	2230	2270	2300	2370	2390
13	1400	1440	1470	1540	1560	53	2260	2300	2330	2390	2420
14	1420	1460	1490	1560	1580	54	2280	2320	2350	2410	2440
15	1440	1480	1510	1580	1600	55	2300	2340	2370	2430	2460
16	1460	1500	1530	1600	1620	56	2320	2360	2390	2450	2480
17	1480	1520	1550	1620	1640	57	2340	2380	2410	2470	2500
18	1500	1540	1570	1640	1660	58	2360	2400	2430	2500	2520
19	1530	1570	1600	1660	1690	59	2380	2420	2450	2520	2540
20	1550	1590	1630	1690	1710	60	2410	2450	2480	2540	2570
21	1570	1610	1650	1710	1730	61	2430	2470	2500	2560	2590
22	1590	1630	1670	1730	1750	62	2450	2490	2520	2580	2610
23	1610	1650	1690	1750	1770	63	2470	2510	2540	2600	2630
24	1630	1670	1710	1770	1790	64	2490	2530	2560	2620	2650
25	1650	1690	1730	1790	1810	65	2510	2550	2580	2640	2670
26	1680	1720	1760	1810	1840	66	2530	2570	2600	2670	2690
27	1700	1740	1780	1830	1860	67	2560	2600	2630	2690	2720
28	1720	1760	1800	1860	1880	68	2580	2620	2650	2710	2740
29	1740	1780	1820	1880	1900	69	2600	2640	2670	2730	2760
30	1760	1800	1840	1900	1920	70	2620	2660	2690	2750	2780
31	1780	1820	1860	1920	1940	71	2640	2680	2710	2770	2800
32	1800	1840	1880	1940	1960	72	2660	2700	2730	2790	2820
33	1830	1870	1910	1960	1990	73	2680	2720	2750	2810	2840
34	1850	1890	1930	1980	2010	74	2710	2750	2780	2840	2870
35	1870	1910	1950	2000	2030	75	2730	2770	2800	2860	2890
36	1890	1930	1970	2030	2050	76	2750	2790	2820	2880	2910
37	1910	1950	1990	2050	2070	77	2770	2810	2840	2900	2930
38	1930	1970	2010	2070	2090						
39	1960	2000	2040	2090	2120						
40	1980	2020	2060	2110	2140						

Cooper-teszt, 12 percig futás/gyaloglás (m)						©F. Mérey Ildikó					
Lányok pontérték táblázata: 1-77 pontig.											
V-IX.. osztály						(11-15 éves életkorú)			(életkor/év).		
Pont- érték	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	Pont- érték	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves
1	1300	1320	1330	1340	1350	41	2160	2180	2190	2200	2210
2	1320	1340	1350	1360	1370	42	2180	2200	2210	2220	2230
3	1340	1360	1370	1380	1390	43	2200	2220	2230	2240	2250
4	1360	1380	1390	1400	1410	44	2220	2240	2250	2260	2270
5	1390	1410	1420	1430	1440	45	2240	2260	2270	2280	2290
6	1410	1430	1440	1450	1460	46	2270	2290	2300	2310	2320
7	1430	1450	1460	1470	1480	47	2290	2310	2320	2330	2340
8	1450	1470	1480	1490	1500	48	2310	2330	2340	2350	2360
9	1470	1490	1500	1510	1520	49	2330	2350	2360	2370	2380
10	1490	1510	1520	1530	1540	50	2350	2370	2380	2390	2400
11	1510	1530	1540	1550	1560	51	2370	2390	2400	2410	2420
12	1540	1560	1570	1580	1590	52	2390	2410	2420	2430	2440
13	1560	1580	1590	1600	1610	53	2420	2440	2450	2460	2470
14	1580	1600	1610	1620	1630	54	2440	2460	2470	2480	2490
15	1600	1620	1630	1640	1650	55	2460	2480	2490	2500	2510
16	1620	1640	1650	1660	1670	56	2480	2500	2510	2520	2530
17	1640	1660	1670	1680	1690	57	2500	2520	2530	2540	2550
18	1660	1680	1690	1700	1710	58	2520	2540	2550	2560	2570
19	1690	1710	1720	1730	1740	59	2540	2560	2570	2580	2590
20	1710	1730	1740	1750	1760	60	2570	2590	2600	2610	2620
21	1730	1750	1760	1770	1780	61	2590	2610	2620	2630	2640
22	1750	1770	1780	1790	1800	62	2610	2630	2640	2650	2660
23	1770	1790	1800	1810	1820	63	2630	2650	2660	2670	2680
24	1790	1810	1820	1830	1840	64	2650	2670	2680	2690	2700
25	1810	1830	1840	1850	1860	65	2670	2690	2700	2710	2720
26	1840	1860	1870	1880	1890	66	2690	2710	2720	2730	2740
27	1860	1880	1890	1900	1910	67	2720	2740	2750	2760	2770
28	1880	1900	1910	1920	1930	68	2740	2760	2770	2780	2790
29	1900	1920	1930	1940	1950	69	2760	2780	2790	2800	2810
30	1920	1940	1950	1960	1970	70	2780	2800	2810	2820	2830
31	1940	1960	1970	1980	1990	71	2800	2820	2830	2840	2850
32	1960	1980	1990	2000	2010	72	2820	2840	2850	2860	2870
33	1990	2010	2020	2030	2040	73	2840	2860	2870	2880	2890
34	2010	2030	2040	2050	2060	74	2870	2890	2900	2910	2920
35	2030	2050	2060	2070	2080	75	2890	2910	2920	2930	2940
36	2050	2070	2080	2090	2100	76	2910	2930	2940	2950	2960
37	2070	2090	2100	2110	2120	77	2930	2950	2960	2970	2980
38	2090	2110	2120	2130	2140						
39	2120	2140	2150	2160	2170						
40	2140	2160	2170	2180	2190						

Cooper-teszt, 12 percig futás/gyaloglás (m)						©F. Mérey Ildikó						
Fiúk pontérték táblázata: 1-77 pontig.												
I.-V. osztály						(7-11 éves életkorú)						(életkor/év).
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	
1	1180	1260	1400	1450	1530	41	2020	2110	2250	2300	2380	
2	1200	1280	1420	1470	1550	42	2040	2130	2270	2320	2400	
3	1220	1300	1440	1490	1570	43	2060	2160	2290	2350	2430	
4	1240	1320	1460	1510	1590	44	2090	2180	2310	2370	2450	
5	1260	1350	1480	1540	1620	45	2110	2200	2330	2390	2470	
6	1290	1370	1510	1560	1640	46	2130	2220	2350	2410	2490	
7	1310	1390	1530	1580	1660	47	2150	2240	2370	2430	2510	
8	1330	1410	1550	1600	1680	48	2170	2260	2400	2450	2530	
9	1350	1430	1570	1620	1700	49	2190	2280	2420	2470	2550	
10	1370	1450	1590	1640	1720	50	2210	2300	2440	2490	2570	
11	1390	1470	1610	1660	1740	51	2230	2330	2460	2520	2600	
12	1410	1490	1630	1680	1760	52	2250	2350	2480	2540	2620	
13	1430	1520	1650	1710	1790	53	2270	2370	2500	2560	2640	
14	1450	1540	1680	1730	1810	54	2300	2390	2520	2580	2660	
15	1470	1560	1700	1750	1830	55	2320	2410	2540	2600	2680	
16	1500	1580	1720	1770	1850	56	2340	2430	2570	2620	2700	
17	1520	1600	1740	1790	1870	57	2360	2450	2590	2640	2720	
18	1540	1620	1760	1810	1890	58	2380	2480	2610	2670	2750	
19	1560	1640	1780	1830	1910	59	2400	2500	2630	2690	2770	
20	1580	1670	1800	1860	1940	60	2420	2520	2650	2710	2790	
21	1600	1690	1820	1880	1960	61	2440	2540	2670	2730	2810	
22	1620	1710	1840	1900	1980	62	2460	2560	2690	2750	2830	
23	1640	1730	1870	1920	2000	63	2490	2580	2710	2770	2850	
24	1660	1750	1890	1940	2020	64	2510	2600	2730	2790	2870	
25	1680	1770	1910	1960	2040	65	2530	2620	2760	2810	2890	
26	1700	1790	1930	1980	2060	66	2550	2650	2780	2840	2920	
27	1720	1810	1950	2000	2080	67	2570	2670	2800	2860	2940	
28	1740	1840	1970	2030	2110	68	2590	2690	2820	2880	2960	
29	1760	1860	1990	2050	2130	69	2610	2710	2840	2900	2980	
30	1780	1880	2010	2070	2150	70	2630	2730	2860	2920	3000	
31	1800	1900	2040	2090	2170	71	2650	2750	2880	2940	3020	
32	1820	1920	2060	2110	2190	72	2670	2770	2900	2960	3040	
33	1840	1940	2080	2130	2210	73	2700	2790	2930	2980	3060	
34	1860	1960	2100	2150	2230	74	2720	2820	2950	3010	3090	
35	1880	1980	2120	2170	2250	75	2740	2840	2970	3030	3110	
36	1900	2010	2140	2200	2280	76	2760	2860	2990	3050	3130	
37	1920	2030	2160	2220	2300	77	2780	2880	3010	3070	3150	
38	1940	2050	2180	2240	2320							
39	1960	2070	2210	2260	2340							
40	1980	2090	2230	2280	2360							

Cooper-teszt, 12 percig futás/gyaloglás (m)						©F. Mérey Ildikó						
Fiúk pontérték táblázata: 1-77 pontig.												
V-IX.. osztály						(11-15 éves életkorú)						(életkor/év).
Pont- érték	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	Pont- érték	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	
1	1530	1610	1670	1740	1790	41	2380	2460	2520	2590	2640	
2	1550	1630	1690	1760	1810	42	2400	2480	2540	2610	2660	
3	1570	1650	1710	1780	1830	43	2430	2510	2570	2640	2680	
4	1590	1670	1730	1800	1850	44	2450	2530	2590	2660	2700	
5	1620	1700	1760	1830	1870	45	2470	2550	2610	2680	2720	
6	1640	1720	1780	1850	1900	46	2490	2570	2630	2700	2740	
7	1660	1740	1800	1870	1920	47	2510	2590	2650	2720	2760	
8	1680	1760	1820	1890	1940	48	2530	2610	2670	2740	2790	
9	1700	1780	1840	1910	1960	49	2550	2630	2690	2760	2810	
10	1720	1800	1860	1930	1980	50	2570	2650	2710	2780	2830	
11	1740	1820	1880	1950	2000	51	2600	2680	2740	2810	2850	
12	1760	1840	1900	1970	2020	52	2620	2700	2760	2830	2870	
13	1790	1870	1930	2000	2040	53	2640	2720	2780	2850	2890	
14	1810	1890	1950	2020	2070	54	2660	2740	2800	2870	2910	
15	1830	1910	1970	2040	2090	55	2680	2760	2820	2890	2930	
16	1850	1930	1990	2060	2110	56	2700	2780	2840	2910	2960	
17	1870	1950	2010	2080	2130	57	2720	2800	2860	2930	2980	
18	1890	1970	2030	2100	2150	58	2750	2830	2890	2960	3000	
19	1910	1990	2050	2120	2170	59	2770	2850	2910	2980	3020	
20	1940	2020	2080	2150	2190	60	2790	2870	2930	3000	3040	
21	1960	2040	2100	2170	2210	61	2810	2890	2950	3020	3060	
22	1980	2060	2120	2190	2230	62	2830	2910	2970	3040	3080	
23	2000	2080	2140	2210	2260	63	2850	2930	2990	3060	3100	
24	2020	2100	2160	2230	2280	64	2870	2950	3010	3080	3120	
25	2040	2120	2180	2250	2300	65	2890	2970	3030	3100	3150	
26	2060	2140	2200	2270	2320	66	2920	3000	3060	3130	3170	
27	2080	2160	2220	2290	2340	67	2940	3020	3080	3150	3190	
28	2110	2190	2250	2320	2360	68	2960	3040	3100	3170	3210	
29	2130	2210	2270	2340	2380	69	2980	3060	3120	3190	3230	
30	2150	2230	2290	2360	2400	70	3000	3080	3140	3210	3250	
31	2170	2250	2310	2380	2430	71	3020	3100	3160	3230	3270	
32	2190	2270	2330	2400	2450	72	3040	3120	3180	3250	3290	
33	2210	2290	2350	2420	2470	73	3060	3140	3200	3270	3320	
34	2230	2310	2370	2440	2490	74	3090	3170	3230	3300	3340	
35	2250	2330	2390	2460	2510	75	3110	3190	3250	3320	3360	
36	2280	2360	2420	2490	2530	76	3130	3210	3270	3340	3380	
37	2300	2380	2440	2510	2550	77	3150	3230	3290	3360	3400	
38	2320	2400	2460	2530	2570							
39	2340	2420	2480	2550	2600							
40	2360	2440	2500	2570	2620							

Az általános fizikai teherbíró képesség minősítése

IGEN GYENGE 0-20,5 pont	Gyenge fizikai állapota miatt, a mindennapi tevékenységének maradéktalan elvégzése, legtöbb esetben olyan fizikai-szellemi megterhelést jelent, hogy rendszeresen fáradtnak, kimerültnek érzi magát. Figyelem terjedelmének, tartósságának növeléséhez, közérzetének – átmeneti – javításához igen gyakran különféle élénkítő szerek, esetenként gyógyszerek fogyasztására van szükség. Hajlamos a gyakori megbetegedésre. Immunrendszerét a kisebb fertőzések, könnyebb megbetegedések leküzdése is már igen gyakran komoly feladat elé állítják.
GYENGE 21-40,5 pont	Az egésznapos tevékenységétől még gyakran fárad el annyira, hogy nem tudja kipihenni magát egyik napról a másikra, ezért estére sokszor fáradtnak, kimerültnek, rosszkedvűnek érzi magát.
KIFOGÁSOLHATÓ 41-60,5 pont	A rendszeres mindennapi tevékenységétől ugyan már ritkán fárad el, de a váratlan többlet munka még erősen igénybe veszi.
KÖZEPES 61-80,5 pont	Elérte azt a szintet, amely elegendő ahhoz, hogy az egészséges létezése stabil maradjon, azaz tartósan kiegyensúlyozottan, jó közérzettel élhessen. Rendszeres, heti 2-3 óra testedzéssel a továbbiakban, törekedjen arra, hogy a későbbi élete folyamán is egészsége megőrzése érdekében, legalább ezt a szintet megtartsa.
JÓ 81-100,5 pont	Ezt a szintet általában azoknak sikerül elérni, akik valamilyen sportágban alacsonyabb szintű szakosztályban, ill. amatőr szinten rendszeresen edzenek, versenyeznek. Ha valaki arra az elhatározásra jut, hogy élsportoló szeretne lenni, legjobb, ha minél előbb hozzákezd az alapvető kondicionális képességeinek magasabb szintre fejlesztéséhez.
KIVÁLÓ 101-120,5 pont	Aki ezt a szintet eléri, már joggal reménykedhet abban, hogy speciálisan is olyan jól terhelhető fizikailag, hogy néhány sportágban már élsportoló is lehet.
EXTRA 121-140 pont	Ha valaki ezt a szintet eléri és megtartja, akkor az általános fizikai teherbíró képessége területén elérte azt a szintet, hogy fizikailag kiválóan terhelhető. Az eddigi vizsgálatok szerint ez egyben azt is jelenti, hogy alkalmassá vált szinte valamennyi sportágban, olyan rendszeres, magas szintű sportági specifikus edzés elvégzésére, hogy – nagyobb formaingadozás nélkül – nemzetközi szinten is csúcsteljesítményt érjen el.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES A NEVELŐ- OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

Az alábbi eszköz és taneszköz jegyzékben foglaltak folyamatos beszerzésére törekszünk.

1. Az iskolai nevelő-oktató munkát segítő szemléltetést, valamint a tanulók tevékenykedtetését az osztálytermekben és a szaktantermekben az alábbi alapfelszerelések és eszközök szolgálják: írásvetítő, diavetítő, fali vetítövászón, televízió, videolejátszó, kazettás magnetofon, CD lejátszó.

2. Az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként):

- Képek, betűkártyák, szótagkártyák. - Hívóképek. - Írott és nyomtatott ABC. (falikép) - Kis és nagybetűs nyomtatott ABC. (falikép) - Betűsín. - Írott kis és nagy ABC. - Bábok (10 db). - Fali tablók: Hangtani ismeretek Szavak alakja, jelentése A szó A mondat	- Gyermeklexikon (10 db). - Szólások, közmondások könyve. - Nemzeti jelképek. (falitabló) - Fali táblák: • Igék • Az igenév • A teljes hasonulás • Mondat • Az állítmány fajtái • A jelzők rendszere • Ok és célhatározó - Történelmi arcképsorozat. - Helyesírási szabályzat és szótár (10 db).
---	--

3. Az alsó tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként):

- Űrmértékek (cl, dl, l). - Demonstrációs óra. - Táblai vonalzók. - Táblai körző. - Számkártyák (1-1000-ig).	- Helyiérték-táblázat. - Kéttányéros mérleg és súlysorozat. - Hőmérő. - Színes rudak.
--	--

4. Az alsó tagozatos környezetismeret tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Az idő (oktatótábla). - Iskolai iránytű. - Magyarország domborzati térképe. - Magyarország közigazgatási térképe a megyecímerekkel. - Szobai hőmérő. - Borszeszegő. - Domborított földgömb. - Videokazetták: • Életközösségek I.	• Életközösségek II. • Életközösségek III. • Életközösségek IV. • Vadon nőtt gyógynövényeink. • Dunántúli középhegység. • Dunántúli dombvidék. • Alpokalján. - Homokasztal. - Tanulói kísérleti dobozok (8 db). - Ásványok.
--	--

- Magyar nemzet jelképei (falitabló)
- Élő természet (diapozitívek).
- Testünk (videofilm).
- Közlekedés szabályai (videofilm).
- Nagyító.
- Szűrőpapír.

5. Az alsó tagozatos ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Ritmus eszközök: triangulum, xilofon, kisdob.
- Zenehallgatási anyagok hangkazettán vagy CD-n:
 - Magyar népzenei anyag.
 - Gyermekdalok.
 - Himnusz.
 - Szózat.
 - Magyar és rokon népek dalai.
 - Cselekményes zenék - nőikar, férfikar, vegyeskar.
 - Iskolai ünnepek újabb dalai.
 - Európai népdalok.
 - Egyházi énekek.
 - Jeles napok, ünnepkörök dalai.
 - Kórusművek, műzenei szemelvények.

6. Az alsó tagozatos rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Diapozitívek:
 - Steindl Imre: Országház.
 - Kispaládi parasztház.
 - Thököly vár - Késmárk.
 - Medgyessy Ferenc: Anyaság.
 - Kolzsvári testvérek: Szt. György szobra.
 - Kovács Margit: Szamaras, Sámson dombormű.
 - Szőnyi István: Este.
 - Csontváry Kosztka Tivadar: Mária kútja.
 - Pabló Picasso: Maia arcképe.
 - Ferenczy Noémi: Noé bárkája - gobelin.
 - Cifraszűr, bölcső, csengős népi játék.
 - Hollókői ház.
 - Füstös konyha.
 - Matyó tisztaszoba.
 - Mai lakóház külső és belső képe.
 - Árva vára.
 - Pollack Mihály: Nemzeti Múzeum.
 - Schaár Erzsébet: Kirakat.
 - Albrecht Dürer: Nyúl, Önarckép - ezüstvessző rajz,
 - Hónapok - Berry herceg hóraskönyvéből.
 - Eugène Delacroix: Villámtól megriadt ló.
 - Paul Cézanne: Csendélet.
 - Ferenczy Károly: Festőnő.
 - Fényes Adolf: Testvérek.
 - Vaszilij Kandinszkij: Festmény három folttal.
 - Bálint Endre: Vándorlegény útra kél,
 - Ember alakú butella.
 - Kerített ház - Pityerszer.
 - Botpaládi ház.
 - Faragott, festett, oromzatos ház - Hegyhátszentpéter.
 - Hősök tere.
 - Vajdahunyad vára.
 - Makovecz Imre: Sárospataki Művelődési Ház.
 - Ligeti Miklós: Anonymus.
 - Ferenczy Béni: Bem érem.
 - Götz János: Szarvas.
 - Cseh László: Táncolók.
 - Michelangelo: Ádám teremtése.
 - Ferenczy Károly: Október.
 - Fényes Adolf: Babfejtők.
 - Koszta József: Tányértörölgetők.

- Glatz Osztkár: Birkózók,
 - Kapatisztító, kunsági gyapjú
hímzés, hímes tojás,
mézeskalács báb.
 - aratókorsó, tálak, miskakancsó.
 - Magyar koronázási jelvények.
7. Az alsó tagozatos technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Olló, kés, vonalzó (40 db).
 - Mintázó eszközök (20 db).
 - Építőkocka (fa).
 - Szövőkeret (30 db).
 - Csiszolópapír.
8. Az alsó tagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Síp.
 - Gumilabda (20 db).
 - Babzsák (20 db).
 - Ugrókötel (20 db).
 - Kislabda (20 db).
 - Tornapad (3 db).
 - Tornazsámolyok (6 db).
 - Medicinlabda (10 db).
 - Karika (20 db).
 - Jelzőszalagok (10 db).
 - Ugrószekevény (1 db).
 - Dobbantó (1 db).
 - Tornaszőnyeg (4 db).
 - Bordásfal (10 db).
 - Mászókötel (5 db).
 - Mérőszalag (1 db).
9. A felső tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Térkép (irodalomtörténeti) (3 db).
 - Írói arcképsorozat (3 db).
 - Magyar értelmező szótár (5 db).
 - Szinonima szótár (5 db).
 - Helyesírási tanácsadó szótár (5 db).
 - Életrajzi lexikon (5 db).
 - Helyesírási szabályzat és szótár (20 db).
 - Hanganyag (hangkazetta, CD):
 - Népdalok, népmesék.
 - János vitéz.
 - Mitológiai és bibliai történetek.
 - Versek (Petőfi, Arany).
 - A kis herceg.
 - Görög regék és mondák.
 - Rege a csodaszarvasról.
 - Népballadák.
 - Arany: A walesi bárdok.
 - Toldi.
 - Egri csillagok (részletek).
 - Janus Pannonius, Balassi Bálint, Zrínyi Miklós, Csokonai Vitéz Mihály versei.
 - Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Arany János Jókai Mór művei.
 - Halotti beszéd és könyörgés.
 - Ómagyar Mária - siralom
 - Móricz Zsigmond: Hét krajcár, Légy jó mindhalálig (rádiójáték).
 - Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila, Radnóti Miklós versei.
 - Megzenésített versek.
 - Videófilmek:
 - Magyar népmesék.
 - János vitéz (rajzfilm).
 - A Pál utcai fiúk (film).
 - Rab ember fiai (film).
 - Magyar mondák: Álmos vezér, A fehér ló mondája, A szentgalleni

- kaland, Botond, Lehel kürtje, István megkoronázása.
 - Arany: A walesi bárdok.
 - Lúdas Matyi (rajzfilm).
 - Egri csillagok (film).
 - Janus Pannonius emlékére.
 - Mátyás könyvtára.
 - A Corvinák.
 - Balassi, Csokonai: A felvilágosodás.
 - Mikszáth : Szent Péter esernyője (film).
 - Mikszáth prózája.
 - Liliomfi (film).
 - A reformkor I-II.
 - Petőfi.
 - Egy magyar nábob (film).
 - Kárpáti Zoltán (film).
 - A köszívű ember fiai (film).
 - Halotti beszéd.
 - Légy jó mindhalálig (film).
 - Móricz és a Légy jó mindhalálig.
 - Móricz élete.
 - Nyugat.
 - A fiatal József Attila.
 - Erőltetett menet (film).
- Könyv:
 - Népmesegyűjtemények (10 db).
 - O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások (5 db).
 - Gabnai Katalin: Drámajátékok (5 db).
- Kaposi László: Drámafoglalkozások (5 db).
- Montágh Imre: Mondjam vagy mutassam (5 db).
- Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk (30 db).
- Gárdonyi Géza: Egri csillagok (30 db).
- Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője (30 db).
- Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig (30 db).
- Szigligeti Ede: Liliomfi (30 db).
- Falitablók:
 - Hangtan.
 - A teljes hasonulás.
 - Jelentés.
 - Szótan.
 - A szófajok.
 - Jelentés.
 - Szerkezet.
 - Mondattan.
 - Magyar nyelvemlékek.
 - Nyelvcsaládok.
- Egyéb eszközök:
 - Petőfi (diasorozat).
 - Fogalmazás 5. (diasorozat).
 - Arany János: Toldi (diasorozat).
 - Petőfi, Arany, Vörösmarty (diafilm).
 - A főnév (oktatócsomag).
 - Móricz Zsigmond: Hét krajcár (diafilm).
 - Ady és a nyugatosok, József Attila (diafilm).

10. A történelem tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Falitérkép:
 - Az ókori Kelet.
 - Az ókori Görögország.
 - A Római Birodalom.
 - Bibliai országok - Pál apostol utazásai.
 - Magyarország X-XI. sz.
 - A magyar népvándorlás és a honfoglalás.
 - Európa Nagy Károly korában.
 - Magyarország a korai feudalizmus idején.
 - A feudális Magyarország a XIII. sz. közepétől a XV. sz. elejéig.

- A tatárjárás Magyarországon 1241-42.
- A Föld népei a XIV-XV. században.
- Magyarország 1526-1606.
- Európa a XIV-XV. században.
- A feudális Magyarország a XV. században.
- Magyarország a XVII. században.
- Európa a XVII. század közepén.
- Az európaiak felfedezései és a gyarmatosítás XV-XVII. század.
- Magyarország Bethlen Gábor korában (1629).
- Magyarország népei a XVIII. század végén.
- Európa a XVIII. század végén.
- A Föld népei a XVI-XVIII. században.
- Az 1848/49-es szabadságharc.
- Európa a XIX. század második felében.
- Európa a XIX. században.
- Európa 1815-1849.
- Európa az I. világháború idején.
- A gyarmati rendszer 1830-1914.
- Az Osztrák - Magyar Monarchia 1914-ben.
- A gyarmati rendszer felbomlása (1917-1975).
- A Tanácsköztársaság honvédő harcai.
- Európa a II. világháború idején.
- Hazánk felszabadulása.
- Videokazetta:
 - Az ókori Egyiptom.
 - Egyiptomi hétköznapiak.
 - Egyiptom, a Nílus ajándéka.
 - Széthi, a fáraó.
 - A piramisok.
 - A kínai Nagy Fal.
 - Az ókori Hellász.
 - Görögország.
- Az ókori Róma.
- Róma és Pompei.
- Róma építésze.
- A Colosseum, Róma.
- Álmos vezér.
- Honfoglalás, államalapítás.
- Aquincum.
- Élet a középkori Európában.
- Céh, inas - legény - mester.
- A románkori művészet.
- A román stílus.
- Mátyás király.
- Hunyadi János.
- Mátyás országa.
- Mátyás király könyvtára.
- A lovagok, a Hunyadiak.
- Mohács.
- Magyar ereklyék.
- Nagy Szulejmán és kora.
- Rákóczi szabadságharca.
- A francia forradalom.
- Reformkor I-II. rész.
- Kossuth élete.
- A kiegyezés.
- Oroszország a cártól Sztálinig.
- Versailles.
- A II. világháború.
- 1956. október 23.
- Egyéb:
 - Transzparens sorozat az általános iskolai történelem tanításához (5-8. évfolyam).
 - Diapozitív sorozat az általános iskolai történelem tanításához (5-8. évfolyam).
 - A magyar államcímer története (falikép).
 - Magyar történeti áttekintés a honfoglalás idejétől (falikép).
 - A középkori társadalom (falikép).
 - Tanulói egységcsomag az 5. és a 6. osztályos történelem tanításához.
 - Forráscsomag a 7. osztályos történelem tanításához.

11. Az angol nyelv tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- New Project 1., 2., 3. 4.,
Felkészülés a középiskolára
(tankönyv, munkafüzet, tanári
kézikönyv, hangkazetta,
tesztkönyv).
- Chatterbox 1., 2., 3. (tankönyv,
munkafüzet, tesztek, tanári
kézikönyv).
- Primary Colours - Starter
(tankönyv, munkafüzet, tanári
kézikönyv hangkazetta).
- Videokazetták:
 - Window on Britain
 - Guide to Britain
 - Project 1 - 3
- CD-ROM: Mano angol
- Tematikus képek a következő
témakörökben (fali):
 - Család
 - Emberi test
 - Ruhák
 - Ételek, élelmiszerek
 - Országok, földrészek
 - Cselekvések
 - Melléknévpárok
 - Állatok
 - Számok
 - Színek
 - Közlekedési eszközök
 - Iskolai tárgyak
- Nagy-Britannia térkép
- Szemléltető képek a fent említett
témakörökben
- Memória kártyák

12. A német nyelv tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Deutsch für Dich I. II. (tankönyv,
hangkazetta).
- Tematikus képek.
- Brüderchen komm tanz mit mir
(hangkazetta, daloskönyv).
- ABC kártya (betűkártyák).
- A névelő (falitabló).
- Gyenge ige ragozása (falitabló)
- A névelő (falitabló)
- A főnév szótári alakjai (falitabló).
- Ping-Pong I-II. (tankönyv,
munkafüzet, Glossar, hangkazetta).
- Erős ige ragozása (falitabló).
- Időbeli, módbeli segédigék
(falitabló).
- A személyes névmás (falitabló).
- Az elöljárószó (falitabló).
- A melléknév ragozása (falitabló).
- A személyes névmás ragozása
(falitabló).
- A főnév ragozása (falitabló).
- A birtokos névmás (falitabló).
- Németország (falitérkép).
- Videokazetták, diák, könyvek
országismerethez
- Szókártyák, képkártyák, játékok
- Báboz, verses mondókás könyvek
- Nyelvtani gyakorlókönyvek
- Kiegészítő olvasmányok
- CD ROM Manó német
- Egyéb tankönyvek

13. A felső tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Táblai körző fa (2 db).
- Táblai vonalzó 45⁰-os fából (5 db).
- Táblai vonalzó 60⁰-os fából (5 db).
- Táblai szögmérő fából (5 db).
- Méterrúd fából (5 db).
- Összerakható m³ (5 db).

- Alaphálók, alapábrák (2 db).
- Nagy matematikusok arcképei (5 db).
- Sík és mértani modellezőkészlet (2 db).
- Számegyenes, koordináta-rendszer (írásvetítőfólia).
- Helyiérték táblázat (írásvetítőfólia).
- Oszthatósági szabályok (falikép).
- Százalékszámítás (falikép).
- Kétkaros mérleg és súlysorozat.
- Hatványozás azonosságai (falikép).
- Halmazok (falikép).
- Derékszögű koordináta-rendszer (írásvetítőfólia).
- Lineáris függvény (falikép).
- Másodfokú függvény (falikép).
- Abszolútérték függvény (falikép).
- Mértékegységek (falikép).
- Területszámítások (falikép).
- Kocka, téglatest (testek).
- Űrmérték sorozat.
- Szétszedhető dm^3
- Tükrözés (falikép).
- Terület és kerületszámítások (falikép).
- Négyszögek, kerülete, területe (falikép).
- A kör kerülete, területe (falikép).
- Szögpárok (falikép).
- Hasábok (falikép).
- Eltolás (falikép).
- Pitagorasz-tétele (falikép).
- Az egyenes körkúp, gúla (falikép).
- Az egyenes henger, gömb (falikép).
- Műanyag henger.
- Műanyag kúp.
- Műanyag gúla.
- Műanyag hatszög alapú hasáb.
- Műanyag ötszög alapú hasáb.
- Testek felszíne, térfogata (falikép).
- Algoritmus folyamatábra (falikép).

14. Az informatika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Pentium típusú számítógép (15 db).
- Monitor (SVGA) (15 db).
- Billentyűzet (15 db).
- Egér (15 db).
- CD meghajtó 40x (3 db)
- Hangkártya + hangfal (3 db).
- Projektor (1 db).
- Modem MR 56 SVS-EX 2 (1 db).
- Tintasugaras nyomtató (1 db).
- Falitablók:
 - A számítógép belső felépítése (IBM - 02)
 - Az input-output eszközök csatlakoztatása
 - A billentyűzet.
- Alapvető programok:
 - WINDOWS 98 vagy 2000.
 - OFFICE 97 vagy 2000.
 - Szoftver az INTERNET hálózatban való működtetéséhez.

15. A természetismeret és a földrajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Terepasztal.
- 5-8. osztályos diafilm sorozat a földrajz tanításához.
- 5-8. osztályos írásvetítőfólia-sorozat a környezetismeret és a földrajz tanításához.
- Közvetgyűjtemény.
- 5-8. osztályos táblai vaktérképsorozat.
- Hőmérő (15 db).
- Iránytű (15 db).
- Térképjelek.
- Magyarország térképe (falitérkép).
- A Föld éghajlata (falikép).
- A Föld természetes növényzete (falikép).
- A Föld domborzata (falitérkép).
- Földgömb (10 db).

- Tellúrium.
- A Föld felszíne (dombortérkép).
- A Föld morfológiai térképe a tengerfenék domborzatával (falitérkép).
- A Föld forgása és keringése (falikép).
- Afrika domborzata és vizei (falitérkép).
- Ausztrália és Óceánia gazdasági élete (falitérkép).
- Afrika domborzata (falitérkép).
- Ausztrália és Új-Zéland domborzata (falitérkép).
- Észak-Amerika, Dél-Amerika domborzata és vizei (falitérkép).
- Ázsia domborzata és vizei (falitérkép).
- Európa domborzata és vizei (falitérkép).
- Európa országai (falitérkép).
- Észak-Európa (falitérkép).
- Kelet-Európa (falitérkép).
- Ázsia domborzata (falitérkép).
- Közép Európa (falitérkép).
- A Kárpát-medence domborzata és vizei (falitérkép).

16. A fizika tanítását segítő felszerelések és taneszközök.

- Írásvetítőfólia-sorozat (fizika 6-8. osztály).
- Mágneses rúdpár fatokban.
- Táblai mágnes 25 mm-es.
- Fényből áram (videokazetta).
- Részecskemodell (videokazetta).
- Fizikusok arcképcsarnoka (falikép sorozat).
- SI mértéktáblázat (falikép).
- Mágneses készlet (komplett).
- A naprendszer (tabló).
- Lejtőmodell (tanulókísérleti eszköz 10 db).
- Mikolacső (10 db).
- Mechanikai eszközkészlet (tanulókísérleti eszköz 10 db).
- Nyomás, súrlódás vizsgálatára alkalmas eszközkészlet (25 db).
- Rugós erőmérő (25 db).
- Kétkarú emelő (5 db).
- Karos mérleg, súlysorozattal (5 db).
- Hőmérő.
- Hőtágulást bemutató tanári eszközkészlet (1 db).
- Kétütemű motorminta (1 db).
- Négyütemű motorminta (1 db).
- Áramátalakító (1 db).
- Csengőreduktor (1 db).
- Dugaszos ellenállásszekrény (1 db).
- Generátor minta (1 db).
- Elektromotor és generátor (4 db).
- Elektrovaria (tanári bemutató eszközkészlet) (1 db).
- Transzformátor modell (2 db).
- Mérőműszer (Voltax) (25 db).
- Tanulókísérleti eszközkészlet áramkörök létrehozására (25 db).
- Sztatikus elektromosságot létrehozó eszközkészlet (25 db).
- Optikai pad (lencsékkel, tükrökkel) (2 db).
- Prizmatartó (1 db).
- Tanulókísérleti eszközkészlet a fény vizsgálatára (15 db).

17. A biológia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Biológiai egységcsomag.
- Bonctű.
- Csíráztató.
- Diapozitívek az 5-8. osztályos biológia tanításához.
- Kézi nagyító (15 db).
- Metszettároló.
- Mikroszkópizáló.
- Lámpa.
- Mikroszkóp.
- Szilvafa virága (modell).
- Burgonya virága (modell).
- Almafa (oktatótábla).
- Rovarok (oktatótábla).
- Lepkék (oktatótábla).
- Sertés koponya.
- Juh koponya.
- Madár csontváz.
- Emlős csontváz.
- Fogtípusok.
- Lábtípusok.
- Szarvasmarha (oktatótábla).
- Házityúk (oktatótábla).
- Erdők legjellemzőbb élőlényei (oktatótábla).
- Fenyő (oktatótábla).
- Erdei pajzsika (oktatótábla).
- Kocsányos tölgy virága (oktatótábla).
- Ehető és mérgező gombák (oktatótáblák).
- Keresztes pók (oktatótábla).
- Mókus (oktatótábla).
- Sün (oktatótábla).
- Szarka (oktatótábla).
- Sertés koponya.
- Róka (oktatótábla).
- Szarvas v. őzágancs.
- Hazai füves területek legjellemzőbb élőlényei (oktatótábla).
- Görény (oktatótábla).
- Sáska (oktatótábla).
- Ürge (oktatótábla).
- Varjú (oktatótábla).
- Folyók, tavak legjellemzőbb élőlényei (oktatótábla).
- Hal (csontváz).
- Béka (csontváz).
- Rák testfelépítése (oktatótábla).
- Fűrge gyík (csontváz).
- Nemzeti parkjaink (falitérkép).
- Falitablók:
 - A sejtmagnélküli egysejtűek
 - Szivacsok, csalanózők
 - Gyűrűsférgek
 - Puhatestűek
 - Ízeltlábúak
 - Gerincesek
 - Moszatok, zuzmók, mohák, harasztok
 - Nyitvatermők
 - Zárvttermők
 - A lomblevél működése
 - A virág és virágzat
 - Termések, terméstípusok
 - Fásszár keresztmetszete
 - Egyszikű szár keresztmetszete
- Az emberi bőr (bőrmetszet).
- Emberi csontváz.
- Csípőcsont.
- Csővescsont.
- Koponya.
- Emberi torzó.
- Lapos és csőves csont metszete.
- Emberi nyelv fogakkal (modell).
- Légzés (oktatótábla).
- Szív-modell.
- Vese (metszet).
- Az emberi szaporodás (8 db-os oktatótábla).
- Szem (modell).
- Hallás és egyensúly szerv (modell).
- Emberi fejmetszet.
- Fül (modell).

18. Az egészségtan tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Videofilmek:
 - Az élelem
 - Alapvető élelmiszerek
 - Az izmok és a mozgás
 - A dohányzás és az egészség
- Vigyázz a gyógyszerekkel
- Járvány, avagy a gyermek kábítószer, alkohol
- Ép testben ép lélek
- Az emberi szervezet reprodukciós rendszere

19. A kémia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Kémcső (50 db).
- Főzőpohár (25 db).
- Óraüveg (10 db).
- Borszeszegő (10 db).
- Kémcsőfogó (10 db).
- Vasháromláb (8 db).
- Azbesztháló (8 db).
- Vízbontó készülék (1 db).
- Kalotta molekulamodell (1 garnitúra).
- Pálcika modell (1 garnitúra).
- Mágneses atommodell (1 garnitúra).
- Kristályrács (gyémánt, grafit, NaCl) (3 db).
- Falitáblák:
 - Atomok elektronvonzó képessége
 - Fémek jellemerősségi sora
 - Periodusos rendszer
 - Elektronhéjak kiépülése
- Oktatótáblák:
 - Fémek reakciói vízzel
 - Fémek reakciói savval
 - Sav-bázis reakció
- Közömbösítés
- Redukció a redukáló sorban
- Peptidkötés
- Videokazetták:
 - Ismeretlen ismerős a víz
 - Kincsek a homokban és a bányákban
 - A fémek általános jellemzése
 - A víz
 - Az élet elemei
 - Levegő, tenger, közet
 - Atom és molekula
 - A víz egy csodálatos nyersanyag
 - A konyhasó
 - Tűzijátéktól a házépítésig
 - A magyar ezüst, az alumínium
 - Az év fémje a vas
 - Lidércfény és nitrátos vizek
 - Kénsav a felhőből és a gyárból
 - Szabadon és kötve
 - Atom és molekula
- Írásvetítő transzparens sorozat a 7. és 8. osztályos kémia tanításához (1 db).

20. Az ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Pianó.
- A kerettantervben szereplő zenehallgatási anyag hangkazettán vagy CD lemezen.
- Videofilmek:
 - Tánc típusok.
 - Jeles napok népszokásai.
- Ritmuskészséget fejlesztő hangszerek, eszközök.

21. A felső tagozatos rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök

- Műanyag, átlátszó hengerek, gúlak.
- Képsík rendszer a vetületi ábrázoláshoz.
- Táblai körző (fém hegyű).
- 60⁰-os táblai vonalzó.
- 45⁰-os táblai vonalzó.

- 100 cm-es táblai vonalzó.
- Táblai szögmérő.
- Műanyag, átlátszó kocka, tégl.
- Demonstrációs testek (fa).
- Diapozitívek: a kerettantervben a megismertetésre, elemzésre ajánlott műalkotásokról (1-1 db).

- Videofilmek:
 - Képzőművészet a honfoglalás idején
 - A román stílus
 - A gótika
 - Reneszánsz
 - XIX. század művészete
 - XX. század művészete
 - Pásztorkodás a Hortobágyon
 - Testbeszéd, gesztus

22. A felső tagozatos technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Fareszelő lapos 25x200 (15 db). - Fareszelő gömbölyű 10x200 (15 db). - Fareszelő félgömbölyű 25x200 (15 db). - Vasreszelő lapos 25x200 (15 db). - Vasreszelő gömbölyű 10x200 (15 db). - Vasreszelő félgömbölyű 25x200 (15 db). - Laposfogó (10 db). - Kalapács 15-20 dekás (15 db). - Csípőfogó, gömbölyűcsőrű fogó (15-15 db). - Fafűrész (illesztő), vASFűrész (15-15 db).	- Lyukfűrész (10 db). - Kézi fűrő (amerikáner) (4 db). - Lemezvágó olló (10 db). - Faliképek a fa megmunkálásáról (5 db). - Szerelő készlet, gépelemek tanításához (4 db). - Elektromos szerelőkészlet I-II. (4-4 db). - Asztali fűrőgép (állványos) (1 db). - Asztali körfűrész (1 db). - A gépek (falitabló) (3 db). - Kerékpár (1 db). - KRESZ -táblák (oktató táblák) (1-1 db). - LEGO-DACTA építőkészlet (4 db).

23. A felső tagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Ugródomb (1 db). - Magasugrómérce fém (1 pár). - Magasugróléc (1 db). - Maroklabda (10 db). - Súlygolyó 3 kg (1 db). - Súlygolyó 4 kg (1 db). - Tornaszekrény (1 db). - Gyűrű (1 db). - Gerenda (1 db).	- Dobbantó (1 db). - Tornazsámoly (4 db). - Medicinlabdák (20 db). - Ugráló kötel (20 db). - Kézi súlyzók (10 db). - Mászókötel (5 db). - Kosárlabda (15 db). - Kézilabda (5 db). - Focilabda (5 db).

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

I. A pedagógiai program érvényességi ideje

1. Az iskola 2004. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját a pedagógiai program alapján.
2. A pedagógiai programban található helyi tanterv 2004. szeptember 1. napjától az első évfolyamon, majd ezt követően felmenő rendszerben kerül bevezetésre.
3. Ezen pedagógiai program érvényességi ideje nyolc tanévre – azaz 2004. szeptember 1. napjától 2012. augusztus 31. napjáig – szól.

II. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
 - A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
2. A 2008/2009. tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.
3. A pedagógiai program módosítását a mindenkorai törvényi változások szerint végezzük.

III. A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
 - az iskola igazgatója;
 - a nevelőtestület bármely tagja;
 - a nevelők szakmai munkaközösségei;
 - a szülői munkaközösség;
 - az iskola fenntartója.
2. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.
3. A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

IV. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
2. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- az iskola igazgatóhelyettesénél;
- a községi könyvtárban;

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A pedagógiai programot az iskolai diákönkormányzat a ... év ... hó ... napján tartott ülésén véleményezte, és elfogadásra javasolta.

Kelt:

.....
az iskolai diákönkormányzat vezetője

A pedagógiai programot a szülői munkaközösség iskolai vezetősége a ... év ... hó ... napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt:

.....
az iskolai szülői munkaközösség elnöke

A pedagógiai programot a nevelőtestület a ... év ... hó ... napján tartott ülésén elfogadta.

Kelt:

.....
igazgató

A Szent László Általános Iskola és Pedagógiai Szakszolgálat pedagógiai programját az Önkormányzat Képviselő-testülete év hó ... napján tartott ülésén jóváhagyta.

Kelt:

.....
Polgármester

